

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Pars II. De Cancellario, Et Cancellaria Archiepiscopali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

dem Archiepiscopo ostendum, cum nota totius summæ multarum ac penarum applicandarum; ac eiusdem mandato earum applicationes in eodem libro describantur, quæ sicut pijs locis, vel operibus; cui applicationi subscribat Archiepiscopus, explicando singulas summas, tum propterea ipse expediat mandata dictarum applicationum subscribenda ab Archiepiscopo vel Vic. generali. Computorum verò rationes eorum Depositariorum videantur saltem singulis sex mensibus coram Vicario generali, adhibitis Canonicis Ordinarijs eccle-

siæ Metropolitanæ ab Archiepiscopo deputandis, ac Promotore fiscali, & advocato pauperum; tuncq; conferantur libri Depositariorum cum libris à Promotore fiscali confectis de multis exactis. Consolidatio computorum describatur in eodem libro tam Cancellarij quam Depositariorum; quæ subscribatur à Vicario, Cancellario, & Depositarijs. Nec Vicarij, nec promotores fiscali, pecunias, quæ multarum occasione solvantur, penes sese, etiam depositi causa afferunt; sed omnes in manibus Depositarij persolvantur.

P A R S II.

DE CANCELLARIO,
ET CANCELLARIA

ARCHIEPISCOPALI.

MAGNA atq; ampla negotia sunt, quæ ad Archiepiscopale huius ecclesiæ Metropolitanæ bene gerendæ rationem atque usum pertinent: eorumq; magnitudo & pondus, magna ex parte sustinetur, & Cancellariæ officio, & persona Cancellarij.

Quamobrem non cuius homini, sed gravissimo viro, vel dignitatem in hac ecclesia obtinenti, vel canonico ordinario, eius curæ officium iam impositum esse, ex antiquis eiusdem ecclesiæ tabulis animadvertimus: vel certe munus ipsum dignitatè olim fuisse, ex Innocentij III. Pont. Max. literis perspeximus.

Nos igitur, & tanti muneris gravitate, & maiorum exemplo adducti, cum de cancellarij persona, tum de eius multiplici munere, hæc ut infra decernimus, instituimus, atque sancimus.

De Conditionibus Cancellarij.

Officium Cancellarij exerceat semper per unum ex Canonicis ordi-

narijs in Ecclesia Metropolitana, liberè constituendum & amovendum ab Archiepiscopo pro tempore, ad nutum ipsius Archiepiscopi.

Deligat Archiepiscopus virum qui Diaconus sit; vel eiusmodi ætatis, ut à die aptæ possessionis intra sex menses promoveri possit ad Diaconatum, & re ipsa promoveatur: alioquin si per eam steterit quominus promoveatur: nullum omnino inde emolumentum quovis nomine pretextuve percipiat.

Studeat Archiepiscopus id muneris committere ei potius qui habeat prebendam Diaconalem, quam alij; & item (si commode possit) ei, qui sacrorum canonum Doctor sit; & per aliquod tēpus in eiusdem Cancellariæ usu & exercitio, aut in huiusmodi officijs fuerit versatus.

Non habeat ille beneficia quæ requirant residentiam personalem, præter ordinariam in Ecclesia maiori.

Sit Notarius Apostolicus, antequam officium Cancellarij exerceat; alioquin nullum Cancellariæ emolumentum percipere possit.

Sit spectatæ vitæ & morum, de quo con-

stet informationibus Archiepiscopi iussu sumendis.

Sciat aptè scribere; elegatè verò & ornatum stylum scribendi habeat, tum latina, tum communi lingua.

De hac omni scientia examinetur per Vicarium generalem, & alios duos eligendos ab Archiepiscopo, coram ipso Archiepiscopo.

Habeat ex emolumentis Cancellariæ 100 aureos singulis annis in singulos menses pro rata persolvendos, siue certa constituta portione, siue assignata rata aliqua parte singularum expeditionum Cancellariæ, quibus præfixa taxa est, unde tantundem percipiat, si diligenter muneri suo incumbat; sit etiam attributa illi ex omnibus Cancellariæ emolumentis certa taxa pro singulis expeditionibus Cancellariæ, etiam quæ nihil soluunt, quæ tantundem afferat proventus Cancellario, qui assiduus sit in suo munere præstando.

De collegio Notariorum substitutorum in Cancellaria.

IN Cancellaria Archiepiscopali, præter Cancellarium, sit collegium decem notariorum, qui substituti sint eidem Cancellario, eundemque adiuvent in omnibus Cancellariæ negotijs, ut opus erit, & infra præscribitur: eiusque nomine agant omnia Cancellariæ negotia per illos tractanda, etiam si absint à Ciuitate, ut in visitationibus.

Ijs singulis constituta sit annua portio ex emolumentis Cancellariæ in singulos menses pro rata persoluenta, seruata ratione supra præscripta in emolumentis Cancellariæ; eaque maior minorve sit pro cuiusque conditione & labore, Archiepiscopi arbitrio; sed nullo modo plus centum aureis annuis ad summum quisquam percipiat. Nec verò, etiam scriptorum nomine plures ijs Notarijs substitutis in Cancellaria aut in foro Archiepiscopali esse possint; nisi pro multitudine negotiorum, Archiepiscopus aliquando alios duxerit esse adiungendos vel Notarios, vel solum scriptores.

Nec rursus quisquam alius notarius, præter superscriptos substitutos in Colle-

gio Notariorum Cancellariæ adscriptos, valeat recipere, seu conficere vlla prorsus instrumenta, actave ad Cancellariam pertinentia, vel eiusdem Cancellarij nomine; sub pena falsi, & excommunicationis, quam ipso facto incurrat; nisi aliquando ex vrgenti causa Archiepiscopus in scriptis concesserit iusseritve aliquem extraneum substituti Cancellarij officio fungi: quo casu ille seruare teneatur quæcunque Notarijs substitutis Cancellarij præscripta sunt.

De conditionibus Notariorum substitutorum, & scriptorum.

ELigatur ijs Notarij substituti ab Archiepiscopo; qui vel perpetui sint, vel ad nutum amoueri possunt, ut ipse eorum singulorum agnitis conditionibus magis expedire censuerit.

Qui autem in perpetuum delecti fuerint, ij tamen ex demeritis amoueri liberè possint ab Archiepiscopo.

Sint Clerici, & Clericalem habitum semper gerentes, vbi possint haberi eiusmodi; præsertim verò substituti in actibus voluntariæ iurisdictionis, & in causis Sæcæ Inquisitionis, & criminalibus.

Annum ætatis suæ xxv. saltem attingant, & sint versati per quadriennium integre periteque in Notariatus officio, ex Concilio Prouinciali primo; nisi aliter Archiepiscopus ex causa aliquando admittendos censuerit.

Probentur examine habendo coram Vicario generali, adhibitis sibi Vicario ciuili, vel criminali, & Cancellario Archiepiscopali, & alio perito Notario.

Sint aliqui inter illos (ij præsertim qui Cancellarium in actibus voluntariæ iurisdictionis adiuuabunt) scientia, & alijs conditionibus supra de Cancellario præscriptis præditi; aut saltem eiusmodi, ut aliquando ad ordinariam in Ecclesia Metropolitana, & ad officium ipsum Cancellarij eligi, illudque congruè exercere & aptè possint.

Si qui verò scribere aut scriptores ordinarij aliquando assumendi erunt ad aliquid scribendum, aut scripturarum copiam faciendam, aut etiam aliqua acta recipienda quouis nomine; ij, si potest, & etate pro-

Notarij
electio.

Habitus.

Ætas.

Tit. de no-
tar. & scri-
bis pag. 15.
6. Qui in
Collegium
Approba-
tio.

Scientia.

Scriptores
quales.

ueti sint, & clerici, & habitu clericali incedentes; tum verò omnino ab Archiepiscopo prius moribus, & vita probati, atque ad id munus ab eodem scripto constituti; nec verò alij vlllo modo. Meminerint verò ij maximè, se eo loci adscitos, non ad temporanea lucra sectanda, sed quasi in schola quadam variorum exercitiorum; in qua, tum cognoscant negotia huius ecclesie, & apti fiant adiuuando eius regimini aliqua sua opera; tum Archiepiscopus cognoscat, quid talenti quisque illorum habere possit, quod in illius obsequia, & seruitia impendant suo tempore.

Ideoque (quantum per occupationes licebit) nè studia bonarum literarum intermittant, sed incumbant illis; vt suo tempore ad Seminaria, aliave loca remitti restituiue possint, plenius illis operam daturi; vel alijs muneribus huius ecclesie inferuire, vt Archiepiscopus censuerit.

Notarij omnes substituti, ac Scribe, qui clerici sunt, & habitum clericalem gerant, decenti superpelliceo induti, omnibus diebus festis diuinis interfint officijs, his in ecclesijs quibus adscripti fuerint.

Ij verò, qui adhuc nulli ecclesie addicti sunt, in Metropolitana ecclesia functiones agant, ac diuinis officijs interfint; nisi cum eo tempore iussu Archiepiscopi, seu Vicarij generalis, aliorumve huius fori Archiepiscopalis ministrorum, adeunt illas ecclesias, in quibus pro alicuius sancti celebritate, seu indulgentijs, aliave deuotione, populus frequens erit; aut monasteria, eorumque certa alloquendi loca, aliave Urbis partes, ad agnoscendam, procurandamve Archiepiscopalem decretorum edictorumve obseruationem, ac executionem, presertim de cultu festorum, & honestate in ecclesijs, & accessu ad predicta monasteria; aut alijs de causis aliò mittuntur.

At verò tamen ijs singulis ex emolumentis Cancellarie tantum detur, quantum ad illorum victum, & vestitum necessarium erit, arbitrato Archiepiscopi,

Communia Cancellario, & substitutis, & scriptoribus.

Cancellarius, & Notarij substituti, eorumve Collegium, nullam omnino facultatem iusve habeant vnquam quouis nomine propria statuta constitutionesve condendi; nec admittendi, vel excludendi eos Notarios substitutos, qui ab Archiepiscopo pro tempore eidem collegio Cancellarie adscribentur.

Omnes, scilicet tam ipse Cancellarius, quam predicti Notarij substituti, & scriptores etiam, seruent plenè hæc reformationis decreta, ac cetera omnia statuta, constitutiones, taxas, regulas, & iussa Reuerendissimi pro tempore Archiepiscopi.

Maximè refert, eum qui gerit officium tanti ponderis, & tam multiplicis curæ, ac sollicitudinis, rursusque tam intimum Archiepiscopo, quale est officium Cancellarie Archiepiscopalis; eos item, qui illi substituti nomine, & officio cooperantur; ac denique illos etiam, qui scriptorum Cancellarie officio adscripti sunt; tum expeditos esse ab alijs omnibus negotijs, vt toti huic vni curæ incumbant; tum maximè liberos esse ab omni suspitione, vel minima, non modò corruptelæ, sed etiam cupiditatis, vel etiam cuiuslibet priuata animi affectionis.

Ideo ante omnia eis singulis, & vniuersis hæc omnino vetamus.

Nè vllum, vel minimum munus, etiam spontè oblatum, etiam rerum esculentarum, & quæ statim consumi possint, accipere directè, vel indirectè possint à quauis vniuersitate, Collegio, vlloue homine, Ciuitatis, vel Diocesis Mediclanensis; nec verò ab vlllo etiam alienæ diocesis, qui lites negotiave in Archiepiscopali foro (quæcunque sint) vel habuit, vel habet, vel habere aliquando potest.

Ne cuiusquam negotia, lites, dispensationes, aliave expeditiones causalve, in vlllo, vel ecclesiastico, vel laicali foro agendas, pro mouèdas, tractandasve suscipiant, aut re ipsa agant, tractent, promouèantve; nisi cum ratione officij

ex con-

Foram omnia studia.

Diebus festis ad diuina officia conueniant.

Fora merita.

Cancellarie constitutiones seruanda. quæ.

Interdictio munerum, & negotiorum alienorum.

ex constitutionibus Cancellariæ illud præstare debeant; aut aliquando (præsertim in negotijs miserabilium personarum extra forum Archiepiscopale promouendis) aliter Archiepiscopus expressè iusserit.

De iuramento Cancellarij, & Notariorum substitutorum, & scriptorum.

Asumens officium Cancellarij, vel Notarij substituti in Cancellaria, in primis Iuramentum præstet in hac qua sequitur formam.

Forma iuramenti.

Ego N. Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ Canonicus Ordinarius, & Archiepiscopalis Cancellarius, vel si Notarius substitutus sit, ommissis verbis supra virgulis notatis, eorum loco hæc infra virgulis notata ponens.

Cancellariæ Archiepiscopalis Not. substitutus,] subdat:

Nibil vel dedi, vel pollicitus sum gratia huius officij obtinendi.

Ero fidelis Reuerendissimo Archiepiscopo; & si sciam aliquid in damnum ipsius, suæq; iurisdictionis ecclesiasticæ, aut Mensæ Archiepiscopalis tractari, illi detegam per me, vel per alium.

Iniunctum mihi officium ex bona conscientia diligenter, ac fideliter exercebo, ad præscriptum Constitutionum, ac decretorum, & reformationum Archiepiscopaliū ad Cancellariam pertinentium: cupiditate, amore, odio, & timore remotis.

De his quæ videbo, & audiam, & requisitus fuero, sine diminutione veritatis, & commixtione falsitatis, conficiam instrumenta, & acta iudicialia; & alia etiam, quæ ad voluntariam Iurisdictionem pertinent, conscribam.

De omnibus instrumentis, & scripturis publicis, quæ asseruari perpetuo, vel ad tempus in Cancellaria constitutum est, librum Imbreuiaturarum, Prothocolum, librum extensorum, Rubricellam, ac alios libros præscriptos conficiam; in illisq; omnia ad præscriptum referam, vel referenda curabo.

Secreta omnia mihi iniuncta, ac etiam omnium causarum celabozattestationesq; testium, ac reorum constituta, & sententias, antequam sint promulgatæ, & à Iudice subscriptæ, nemini pandam.

In causis verò Sanctæ Inquisitionis, de nunciantium, ac testium nomina secreta retinebo, etiam in editione testificationum.

Litigantibus, cum petierint ipsi, vel aliquis eorum, in singulis terminis successivè copiam dabo, cum per Reuerendissimum Dominum Archiepiscopum, seu eius Vicarios, & ministros decreta fuerit; & præcipuè appellantis ad sedem Apostolicam, ad præscriptum Concilij Tridentini, sine reculatione, & fraude.

A litigantibus in quorum causis fuero Notarius, vel à quocunque alio huius Ciuitatis, & Diocesis homine, seu etiam ab alio, qui in Archiepiscopali hoc foro lites, aut negotia habuerit, habeat, vel habere aliquando possit, directè, vel indirectè, seu eorum nomine quavis de causa non accipiam munus aliquod, vel minimum, etiam spontè oblatum, etiam si esculentum, poculentumve, & quod statim consummi possit.

Instituta officij Cancellariæ, & taxas à Reuerendissimo Archiepiscopo Cancellariæ præscriptas integrè seruabo; neque villo modo quidquam supra præscriptum exigam, aut accipiam, etià à spontè dantibus; nec villo vnquam tempore illas etiam declarando, & interpretando immutabo.

Non promouebo, nec procurabo, agave vllam causam, aut litem, aut expeditionem cuiusvis generis, in villo quouis, vel ecclesiastico, vel laicali foro, contra præscriptum harum Cancellariæ constitutionum, & decretorum.

Omnia, & singula supra scripta sine dolo, & fraude integrè præstabo; & ita iuro, & promitto; sic me Deus adiuet, & hæc Sancta Dei Euangelia per me corporaliter tacta.

Hoc idem Iuramentum præstent singuli scriptores Cancellariæ, excepto capite quinto, & septimo, quæ ad illos non pertinent.

De

De Residentia eiusdem Cancellarij, & aliorum item.

Cancellarius suo per se fungatur officio.

Cancellarius munus suum per seipsum in omnibus præstet, nisi cum valetudine aliquando impeditus erit; & illis exceptis, in quibus ob multitudinē negotiorum aliamve causam, hisce constitutionibus, aut alia Archiepiscopi voluntate iudiciove permittetur vti opera substitutorum.

Si ægrotante, vel absente quando alius deligendus.

Si verò diuturna sit valetudo, ita vt eū impediatur ab exercitio sui officij congruè præstando ultra annum; Archiepiscopus omnino curet alij id muneris committere.

Idem faciat, si ille absit à Ciuitate ultra sex menses continuos, vel interpolatos in vno anno; etiam ex legitima causa, & facultate.

Ne ei à Ciuitate abesse, etiam modico temporis spatio liceat, sine licentia Archiepiscopi.

Interim dum vel abest, vel ægrotat Cancellarius, vel nondum statutus est; officium exerceatur per vnum ex ordinarijs ab eodem Archiepiscopo eligendum, licet conditiones non habeat supra requisitas; dummodo Notarius sit, quò ad ea quæ Notarij operam necessariò requirunt.

Licebit tamen Archiepiscopo deligere alium etiam ecclesiasticum hominem, qui ordinarius non sit, si ita ipse Archiepiscopus expedire iudicauerit, qui Vicecancellarius vocetur; id verò ad sex menses liceat: quò temporis spatio, vel cancellarium ex ordinarijs deligat, vel ordinarium ad illud exercendum officium per aliquod tempus constituat.

Eius verò Vicecancellarij, vel substituti loco Cancellarij nomine omnia agantur in cancellaria, sicuti de cancellario præscribitur.

Idem seruetur, quò ad promulgationes literarum Apostolicarum, vel Pastoralium, & huiusmodi faciendas in ecclesia, quo tempore Cancellarius delectus nondum erit in Sacro ordine constitutus.

Notarij suo loco relinquantur.

Notarij substituti Archiepiscopalis Cancellariæ tam civilium quam crimi-

naliū causarum, atque aliarum voluntariæ iurisdictionis expeditionum scriptores, etiam in loco ipsis constituto assidue resideant pro eorū officio exercendo; nec discedant inconsulto Cancellario.

Singulis diebus, exceptis dumtaxat festis de præcepto, officio assistant, & incumbant perpetuò; nec die solum, sed nocte etiam, vt res ac necessitas requirit, & Cancellarius, vel Vicarij Archiepiscopales iusserint.

Temporibus verò aliarum feriarū quouis nomine institutarum, quæ ex præcepto in festa coli non debeant; & si resideant in loco audientiarum non debeant, tamen omnes intersint in Cancellariæ ac ibi tum scriptationibus omnium rerū, tum varijs expeditionibus, quas in dies fieri contigerit, ex Cancellarij iussu incumbant.

De Cancellarij officio.

Cancellarij officium sit, cōfectio, & expeditio omnium literarum tam priuatarum quam etiam patentium, decretorum, ordinationum, constitutionū, instrumentorum, omniumq; rerum voluntariæ iurisdictionis; quas fieri contigerit per Archiepiscopum, eiusq; Vicarios, Visitatores, Prefectos, & alios quoslibet ministros iurisdictionem habentes, qui faciunt idē Tribunal pertinet ad regimen S. Metropolitanæ ecclesiæ Mediolanensis, eiusq; prouinciæ.

Omnia item acta iudicialia, tam civilia quam criminalia, cōstituta etiam, & cetera quæcunque occurrentia in causis, & pro illarum expeditione.

Instrumenta pertinentia ad Mensam Archiepiscopalem.

Quæ item pertinent ad Seminarium, Seminaria ve Clericorum.

Instrumenta alia, quæcunque in officio Cancellariæ fiunt.

Præsentationes Breuium, Bullarum, mādatorum, literarum, scriptorum, expeditionumque quarumcunque, quæ à Sanctissimo D. N. Papa, ab eiusque Sancta Sede Apostolica, & Curia Romana, ad Archiepiscopum, & officiales Curia, & fori Archiepiscopalis dirigi contigerit: licebit tamen per alios Notarios,

rios, qui non sint extra Cancellariam, recipi inhibitiones, quæ à Curia Romana, vel à Iudicibus ab ea delegatis emanant ad ipsum Archiepiscopum, & Vicarios; & appellationes extrajudiciales, si quæ aliquando interponantur, antequam Archiepiscopus aliquid iudicialiter contra appellantem egerit; vt puta citando, inhibendo, vel præcipiendo: tum denique si quam aliam literarum expeditionumve præsentationem aliquando Archiepiscopus, vel Vicarius generalis ex causa maluerit per alios præsentari.

Ad idem officium pertineant etiam contractus omnes, qui necessariò requirunt consensum, confirmationem, decretum, vel auctoritatem Archiepiscopalem quouis modo.

Editio in forma publica auctoritate munita actorum, & instrumentorum, ac scripturarum, quæ in Archiuo deinceps recondentur; etiam si confectæ sint ab alijs Notarijs.

Promulgatio, & denuntiatio Populo omnium literarum Apostolicarum, Archiepiscopaliū etiam, quæ ad indulgentiarum concessionem pertinent, edictorum etiam, & decretorum, & alia huiusmodi; & indictiones solennes Synodorum, & aliarum huiusmodi actionum: quamquam quod ad denunciationem populo faciendam attinet, quædam ex tabella ecclesiæ Metropolitanæ, vel aliàs iussu Archiepiscopi denuncianda erunt ab Archidiacono, vel Diacono induto sacris vestibus, qui Missæ sacro tunc ministrat: aut quia minoris momenti sunt, à canonicis minoribus eiusdem ecclesiæ Notarijs appellatis.

Summaria item eiusmodi literarum, & versiones in lingua vulgari conscribendæ, & alia pertinentia ad eandem promulgationem.

Archiuū Archiepiscopalis, siue ad vsum Mensæ, & ecclesiæ ipsius Metropolitanæ, siue ad vsum vniuersæ Prouinciæ ex decretis conciliorum Prouincialium, diligens institutio, cura, & custodia.

Indictio Clero, populoque omnium rerum agendarum.

Conuocatio processionum, & congrega-

tionum variarum coram Archiepiscopo, præfectis, Vicarijs, & alijs eiusmodi ministris habendarum.

Item conuocatio examinatorum.

Notatio in certis libris actorum quotidianarum congregationum variarum, quæ fiunt coram Archiepiscopo, & Vicario, aut Præfectis generalibus; & aliorum, vt opus fuerit; præsertim quæ de rebus grauioribus sunt.

Promotio item, tum maximè apud Archiepiscopum, & Vicarium, & Visitatores, præfectosve generales, tum apud alios etiam fori ministros, omnium rerum, quæ statis anni temporibus ab illis agenda sunt pro bono regimine huius ecclesiæ; tum vniuersæ, vt puta promulgationes literarum Apostolicarum, & decretorum, & edictorum Archiepiscopaliū, indictiones Synodorum, edicta sacre ordinationis, literæ Pastoralis ad populum, visitationes vrbis diocesisque, vt exactio rationum à locis pijs, edictio instructionum generalium, pro ratione variorum temporum; vt in litanijs, in Quadragesima: tum etiam sigillatim, vt collecta memorialium ex libris Cancellariæ pro instructione cuiuscunque visitatoris, cum profecturus est ad visitationem, concessio, confirmatio, renouatio, vel reuocatio literarum patentium, & facultatum, cum opus est, visitatio carcerum, missiones variæ per Diocesim, campanæ, altaria, ecclesiæve consecrandæ, & eiusmodi.

Promotio item in congregatione consultationis causarum, expeditiones, maximè criminalium, & relictorum piorum, vsurpationum ecclesiarum, quæ præsertim tractentur ex officio.

Partitio negotiorum inter Cancellarium, & substitutos.

Cancellarius adiutus etiam à duobus superscriptis substitutis, det operam omnibus expeditionibus, quæ sunt voluntariæ iurisdictionis.

Ipsè Cancellarius per se recipiat quæcunque acta, præsertim grauiora, pertinentia ad ipsum Archiepiscopum; vt puta.

Sacras ordinationes.

Indi-

Quæ à sole
Cancellario
præstanda.

Indictiones, celebrationes, & promulgationes subileorum, Indulgentiarumque plenariorum, Synodorum, ac aliarum eiusmodi grauium rerum.

Consecrationes ecclesiarum, & altarium, praesertim insignium, quae in Ciuitate fiunt.

Recognitiones item, & translationes solennes reliquiarum sacrarum ubique faciendas.

Alia denique eiusmodi.

Quae à subdit.

Ceteri actus, & instrumenta voluntaria iurisdictionis potissimum per dictos duos substitutos nomine Cancellarij recipiantur, nisi quae Archiepiscopus, vel Vicarius generalis, ob rerum grauitatem, aut Illustrissimi personarum dignitatem, aliamve causam, ipsum Cancellarium per se recipere iusserit.

Quae à Notarijs.

Quae vero sunt contentiose iurisdictionis in causis civilibus, & criminalibus, recipiantur Cancellarij nomine per Notarios substitutos, nisi ex causa ut supra aliquando alius Archiepiscopus iusserit, vel Vicarius generalis.

Quae ab alijs sunt. Cancellarij nomine facta censentur.

Ita vero quaecumque ad Cancellariam pertinentia omnia fiunt sub nomine ipsius Cancellarij, ut licet recipiantur à substitutis, censentur omnia ab ipso recepta, & de illis quorum rogatus sit ipse rogatus.

In subscriptionibusque hoc idem seruetur, ut semper fiant nomine Cancellarij.

Nullus vero ex Notarijs substitutis subscribat alicui actui voluntariae iurisdictionis, sed solus Cancellarius, nisi sit absens, aut aegrotet, aliave causa ab Archiepiscopo probata impeditus; aut ille actus fiat, non ab Archiepiscopo, nec à Vicario generali, sed ab alio inferiori ministro; quibus casibus subscribat Notarius substitutus, sed nomine Cancellarij ut supra.

Cancellarius quo subscribitur.

Cancellarius in actibus publicis ad fauorem partis, & in omnibus iudicialibus, & contractibus, subscribat se semper nomine Notarij, & Cancellarij.

In alijs sufficet nomen Cancellarij sine expressione nominis Notarij.

Apponat ubi necesse erit, semper Notarij signum.

Subscriptio autem sit in hanc formam.

N. Notarius, & Cancellarius Archiepiscopalis, vel, N. Cancellarius Archiepiscopalis.

Notarij autem substituti subscribant in hanc formam.

Pro Cancellario Archiepiscopali N. Notarius substitutus.

Quicumque Notarius substitutus Instrumentum ad Cancellarium pertinet, suo, non Cancellarij nomine receperit.

Qui item Instrumentum ad Cancellarium pertinet, suo nomine ediderit, licet non publica auctoritate munitum;

Qui ex sua breuiatura in substantialibus aliquid mutauerit; Qui Instrumentum nomine Cancellarij receptum superferit: ij omnes, & singuli, ultra poenam falsi, ac alias poenas quas de iure incurrunt, eò ipso officio Notarij sint privati, ac perpetuo ad illud exercendum inhabiles.

Qui instrumentum nomine Cancellarij receptum, eiusve breuiaturam Cancellario consignare malitiose distulerit; aut ex negligentia culpave instrumentum, aut breuiaturam amiserit; ultra refectionem damnorum propterea parti illatorum, arbitrio Archiepiscopi seuerè puniatur.

Cancellarius ipse interfit frequentioribus Cleri congregationibus coram Archiepiscopo, aut Vicario generali habendis; ceteris vero alijs ex substitutis, pro ratione materiae tractandae, & congregationis habendae.

Capita in quibus notarij puniendi sunt, si deliquerint.

Cancellarius quibus congregationibus interfit.

Partitio negotiorum inter substitutos.

O mnes, & singuli Notarij substituti, & scriptores Cancellario in omnibus pareant, Cancellarijque officijs dent operam in omnibus causis, actibus, & negotijs indistinctè, ut illis iusserit Cancellarius.

Ipsae vero Cancellarius partratur illis negotia, vel generatim, vel sigillatim; idque, vel per sortès, vel re communicata cum Vicario generali, vel alijs, ut opus erit, pro conditione causae requirementis maiorem industriam, vel alia ratione; & ubi à Vicarijs extraordinarie requiratur de aliquo substituto idoneo pro ratione negotiorum causarumve ad quas adhibendus est, provideat de

Nota-

Notario, ita vt satisfaciatur Iudici, vt æquitas, & ratio postulabit.

Quod si aliquis ex substitutis ob suspensionem alterius partis aliamve causam amovendus erit, tunc servetur forma iuris in concordandis partibus coram Iudice.

Communitè tamen, nisi aliud Archiepiscopo videbitur, ita distincta sint illis negotia, vt scilicet duo sint adiutores, & substituti Cancellarij in rebus voluntariæ iurisdictionis; quorum vnus de operam expeditionibus variarum licentiarum, facultatum, & literarum patentium, necnon & aliarum, etiam ad Seminarium, & monasteria monialium pertinentium: Alter verò instrumentis cuiusvis generis conficiendis.

Vnus Notarius substitutus in causis Inquisitionis, qui etiam precessus criminales monialium, & regularium, viro- rum conficiat.

Vnus, aut duo alij Notarij substituti in causis criminalibus.

Duo in causis civilibus ordinarijs, Duo item, vel tres ad vsum visitationis, tam per Archiepiscopum, quam per alios eius ministros faciendarum.

Notarij verò causarum civilium non se interponant in causis criminalibus, nec è conuerso; nisi aliter Cancellario, vel Vicario generali ex causa aliquando videatur.

De scripturis in Cancellaria conficiendis.

Communia de forma scripturarum, & librorum.

N Vllæ Cancellariæ expeditiones dictatæ conscriptæve à partibus, alijsve parentibus capiuntur; sed à Cancellario ipso, eiusve substitutis dicuntur, & conscribantur, extendanturve.

In librum diètim redigantur formulæ quarumcunque expeditionum, quas in dies ab Archiepiscopo probari, & stabiliri contigerit ad vsum huius fori Archiepiscopalis.

Omnes verò expeditiones fiant ad præscriptâ formularum stabilitarum; nisi aliquando expressè Archiepiscopus, vel Vicarius generalis aliquid immutandum detrahendumve censuerit.

Cumq; aliquid in vlla expeditione, præter formulam præscriptam, ponendum erit, conficiatur in primis in Cancellaria minuta illius expeditionis, eaque ostendatur Vicario generali, & ab eo approbata, certa aliqua, nota, subsignetur; tum demum ipsa expeditio Archiepiscopo subscribenda afferatur, signo in ea posito, per quod Archiepiscopus facile videre possit, quid extraordinarium in ea contineatur.

Idem servetur in omnibus illis expeditionibus, quibus adhuc nulla forma præbata expressè est præscripta.

In calce cuiuslibet expeditionis, que fit in scriptis ab Archiepiscopo, vel Vicario generali, notetur summam, & breviter que in ea continentur.

Ne actis, decretis, ac ordinationibus, alijsve cuiusvis generis scripturis, que ab Archiepiscopo, seu à Vicarijs, & Iudicibus subscribi solent, Cancellarius, eiusve substituti Notarij subscribant; nisi visa prius Archiepiscopi, seu Vicarij, iudicisve subscriptione.

Applicationes Tertiorum, præbendarum, canonicarum, vel dignitatum ex Tridentini Concilij decretis faciendæ, expediuntur per publicum Instrumentum, & in librum Instrumentorum referantur.

Item servetur in certo numero monialium cuiq; monasterio ex Concilio Tridentino, & Decreto congregationis vrbis statuendo.

Omnes expeditiones ad moniales pertinentes, antequam Archiepiscopo, vel Vicario generali subscribendæ offerantur, prius Vicario ipsarum monialium exhibeantur subsignandæ, vnde appareat ab eo probari; nisi cum ab illis secus iussum fuerit.

Stylo cuiq; nè subscribat Cancellarius, vel substituti, sine expressa licentia Archiepiscopi; sed servetur decretum Concilij Provincialis.

Cancellarius, quoties his Decretis constitutionibusve iubetur conficere librum aliquem authenticum, servet hanc rationem; vt in initio libri ponat inscriptionem his verbis;

In nomine Domini, Amen.

Hic liber est mei N. Notarij, & Cancellarij

Sec. 11. deo de reform. cap. 3.

Sec. 25. deo de regul. & monialium cap. 3.

Prout. 1. tit. de not. & scribis. pag. 25. s. Postulantibus.

tellarj Archiepiscopalis, in quo describam, seu describendum, vel redigendum curabo à personis mihi fidei (Hic ponat naturam rei continentem in libro; ut puta) legata p̄ia quæ nota sient, breuia, & literas Apostolicas facultatum, & priuilegiarum concessorum ecclesiæ Mediolanensij, incipiendo ab anno 1579. in Kal. Ianuarij; qui quidem liber est foliorum 800. & in fidem prædicta scripsi; adhibito meo consueto tabellionatus signo.

Ego idem N. Notarius, & Cancellarius scripsi, & subscripsi manu propria.

Libri omnes in Cancellaria perpetuo seruandi, præterquam causarum, & huiusmodi, conficiantur in charta magna, dicta: Quaternorum; omnesq; sint eiusdem mensuræ.

Libri verò causarum, tam ciuiliū, quam criminalium, sint ex charta media; ac inter se eiusdem mensuræ: ex eadem charta media sint folia, & quaterni, quibus in casibus ea adhiberi iubemus loco librorum.

Filiciæ omnes habeant Chartonem in inferiori, & superiori parte, cum descriptione vniuscuiusque filiciæ, vt facilius, & conferuentur, & reperiantur scriptura.

Cancellario curæ sit maxime, vt tam, quæ ab illo per seipsum expedienda sunt, quam quæ ab eius substitutis, omni celeritate, & diligentia sine vlla mora quoad fieri possit expediatur; tum etiã literæ patentes, & exempla scripturarum, quæ à Cancellario exeunt quauis causa, vel nomine, sint plenè emendata, etiã quod attinet ad orthographiam.

De triplici libro Instrumentorum.

Primus liber Darius, seu folia re p̄te stipulationis.

Habeat Cancellarius librum, in quo tempore stipulationis scribantur veluti per compendium instrumenta, quæ per ipsum, & Notarios eius substitutos nomine suo rogari contigerit in officio.

Quod si extra officium de aliquo instrumento rogatus ad cancellariam quouis modo pertinenti fuerit aliquis eorum, & in folio descripserit, is reponat folium in filicia.

Omnino autem intra duos menses redigantur in Prothocollum instrumenta illa singula, tam quæ in libro, quam quæ in folijs prædictis descripta erunt: excipiantur tamen instrumenta, quæ ad telam iudicariam pertinent; ea enim redigenda erunt in actis causæ in librum illum, vel folium; non autem in Prothocollum.

Secundus liber Prothocoll.

Prothocollum verò sit notatum per numerum foliorum, & Cancellarius sub hæc formula, in principio dicti Prothocollum manu sua scribat.

In nomine Domini, Amen. Hoc est Prothocollum meum N. Notarij, & Cancellarij Archiepiscopalis, in quo describam, & redigam, seu describenda, vel redigenda curabo à personis mihi fidei, omnia instrumenta, quæ ad Cancellariam pertinent; & ex decretis, & constitutionibus cancellariæ in Prothocollum redigi debent, de quibus me rogari contigerit; incipiendo ab anno 1579: quod quidem Prothocollum est foliorum 800. Et in fidem prædicta scripsi; adhibito etiã meo consueto tabellionatus signo.

Et hoc etiã subscripsit Illustrissimus, & Reuerendissimus Cardinalis Archiepiscopus, vel, Reuerendus Vicarius generalis; & in singulis abbreviaturis in Prothocollum redactis subscribat per huiusmodi verba.

N. N. Cancellarius, & Notarius rogatus.

Idcirco omnes substituti, qui receperint instrumenta ad Cancellariam pertinentia (exceptis ijs, quæ ad telam iudicariam spectant vt supra) teneantur, si in ciuitate receperint, eo die quo receperint; si verò extra, intra quindecim dies ab eo die quo receperint, consignare folium, seu folia abbreviaturæ, & instrumenti quod receperint, cancellario, sub pena quinquaginta aureorum, & alia arbitrio Archiepiscopi.

Cancellarius etiã seruet in filicia ea omnia folia vna cum suis collecta, reductaq; in ordinem, per seriem dierum, mensium, & annorum: & vtanque, filiciam scilicet, & prothocollum sub clauis, vt supra dictum est.

Filicia.

Cum verò contingeret peti, vt aliquod instru-

Tertius liber extensorum.

instrumentum a partibus in publicam formam redigatur, vel aliis promulgetur; extendatur in alio libro quem habeat extensorum; ad hoc, ut cum contigerit aliquid promulgandum, seruetur conformitas; tunc verò in prothocollo illo promulgato addatur in margine hæc verba: [Editum, & extensum;] adjiciaturque nomen eius cui editum est; ut putà, [venditori, conductorive.

Rubicella. Conficiat præterea Rubricellam instrumentorum omnium; in qua ponantur ordine alphabetico, titulus contractus, nomina contrahentium, & folia prothocolli: sed advertatur, ut, ubi contrahitur cum Ecclesia, ponatur ecclesia, non autem titularis, seu procurator; sic etiam in alijs, principalis, non procurator, & in margine ponatur locus, ut putà.

Inuestitura Vineæ facta per Ecclesiam Parochialem S. Martini, in fol. 100.

In his tribus libris ponantur etiam instrumenta ad Seminarium, & ad moniales pertinentia; non autem quæ ad Officium Sanctæ Inquisitionis.

De libro Registri literarum patietium cum rogitu, & testibus.

HAbeat Cancellarius librum auctoritate publica munitum, expeditionum voluntariæ iurisdictionis, in quo describat omnes patentes literas, quæ non sunt per instrumenta, sed per patentes cum rogitu adhibitis testibus, ut putà.

Erectiones beneficiorum, & dignitatum, ac monasteriorum, & piorum locorum, ac officiorum ecclesiasticorum.

Uniones perpetuas, translationes, reductiones missarum, annuierariorum, onerumque attributiones, expeditiones alias, quibus mutatur in perpetuum status beneficiorum in aliquo.

Consecrationes ecclesiarum.

Facultates ab Archiepiscopo, aut alia ratione datas cognoscendi causas, & alia quæ iurisdictionis sunt exercendi.

Collationes, & provisiones beneficiorum.

Electiones Vicariorum, & aliorum ministrorum fori.

Creationes Notariorum.

Literas dimissorias.

Absolutiones ad effectum agendi.

Item absolutiones gratiosas.

Dispensationes in casibus, in quibus potest Archiepiscopus dispensare.

Alia quæcunque, quæ expediri possint per patentes, & requirunt rogatum Notarii; non tamen pertinentia ad Officium Sanctæ Inquisitionis.

In hoc libro extendantur omnes expeditiones de verbo ad verbum.

De libro Registri literarum patietium sine rogitu, aut testibus.

HAbeat alium librum publica auctoritate fulcitum; in quo describantur omnia voluntariæ iurisdictionis, quæ fiant per patentes literas, in quibus non est necesse, ut Notarius de illis sit rogatus, aut testes adhibiti; ut putà, facultates.

Prædicandi.

Confessiones audiendi.

Transferendi corpora mortuorum.

Sepeliendi non obstante interdicto.

Locandi domum laicis.

Cohabitandi cum feminis.

Recedendi ab ecclesia sua.

Alia quæcunque, varia rogatum non requirunt, exceptis quæ pertinent ad monasteria monialium; de quibus fiat liber separatus, ut infra.

In hoc libro ponantur expeditiones extensæ de verbo ad verbum, eo modo quo conceduntur; illis exceptis, quæ habent unam, vel plures formas prescriptas, & expressas; in quibus satis erit de scribere diem, & nomina, & alias circumstantias adiectas sigillatim præter formam, ac si quid de formula immutatum est; in reliquis se remittere ad formam.

Si plures formulæ sint, dicatur concessa ad primam, vel secundam, vel tertiam formam: ipsæ verò singule formulæ omnes descriptæ sint

in principio libri.

De li-

De libris in causis ciuilibus.

Liber Manualis actorum. Habeat librum manualem publica auctoritate munitum ad formam positam in libro Prothocosi: in quo describantur omnia acta quae fiunt in singulis causis ciuilibus ordinarijs, etiam summarijs & executiuis, etiam appellationum, iuxta ordinem praescriptum in modo procedendi ipsarum causarum.

Lib. Testiu. Habeat librum auctoritate publica munitum vsupra: in quo describantur depositiones ac dicta testium, quos examinari contingerit in quibuscunque causis, quae a Vicario in ciuilibus communiter cognosci solent.

Liber sententiarum. Habeat librum publica auctoritate corroboratum, vsupra: in quo describantur omnes sententiae; & in eodem notentur etiam quae feruntur, prout in cedula; idque intra duos menses a die pronuntiationis, vt in cedula: quae cedula etiam reponatur in filcia. Si vero contingat appellari; cedula etiam appellationis ab appellante data, reponatur in filcia.

De libris causarum ciuiliu ad Vicariu generalem spectantium.

Habeat praeterea alios libros, quot necessarii fuerint ratione supra scripta; in quibus separatim ad formam actuum & depositionum in causis ordinarijs describantur omnia acta, depositiones ve, quae coram Vicario generali, vel alio Iudice, coram quo fieri contingat aliquid eorum, quae ad officium Vicarij generalis, vel ordinaria vel delegata auctoritate pertinent in causis ciuilibus.

De libris in causis criminalibus.

Liber Infor- mationum. Habeat quatuor libros publica auctoritate munitos in causis criminalibus.

Primum, in quo describantur querelae, denunciations, expositiones, ac dicta testium pro informatione Curiae recipiendorum; quae quidem querelae, denunciations, & dicta testium recipi possint a quolibet ex substitutis, cum interuentu Procuratoris Fisci; etiam sine praesentia Iudicis criminalis: qui inscribatur; liber Informationum.

Secundum, in quo describantur omnia constituta reorum: & nuncupator, liber Constitutorum.

Tertium, verò, in quo describantur dicta testium, tam pro Fisco, quam pro ipsi- sis reis, parte citata examinandorum: appelleturque liber Tertium. Quartum, qui vocetur Manualis actorum, in quo describantur omnia acta, quae fieri contingerit in causis criminalibus, eadem ratione qua dictum est supra de manuali in causis ciuilibus.

Hi verò quatuor libri duplicari vel multiplicari debent pro numero Notariorum substitutorum, qui causis criminalibus dant operam; ita vt singulorum quatuor libros illos habeant ad vsum processuum Ciuitatis, ac totidem pro Diocesi; excepto libro manuali, qui communis erit & Diocesi & Ciuitati.

Habeat librum auctoritate publica munitum Cancellarius praeterea sententiarum, eadem forma qua supra in ciuilibus confectum: in eo tamen non describantur sententiae visitationum; neque quae ad moniales, aut regulares viros pertinent.

Si continget fieri gratiam de aliquo crimine, vel moderationem poenae, Cancellarius in librum sententiarum, & ipsis cedulis sententiarum, & in manuali, vbi ille sit condemnatus per viam decreti, notet in margine breuibus verbis praedictam gratiam, & moderationem. Interdicta, quae fiunt Mediolani a Vicarijs, summatim sine processu notentur in manuali; & relaxatio ipsorum notetur item in margine decreti interdicti.

De processibus ciuilibus vel criminalibus extraordinarijs extra Ciuitatem.

Si contingat extra Ciuitatem siue in ciuilibus siue in criminalibus causis testes extra visitationem examinari, in quaternis depositiones describatur; nisi ob grauitatem causae Vicarius iusserit non in quaterno, sed in libro quem scilicet Notarius afferat, describi.

Haec verò depositiones in quaternis scriptae, statim ac Mediolanum delatae fuerint, seruentur in filcia connexa simul in

Gg modum

Lib. cōstitutorum.

Lib. Testiu.

Lib. Manualis actorum.

Lib. sententiarum.

modum libri; notato tamen suo loco numero testium, & foliorum illorum examinum in libris ordinarijs criminalibus, vel ciuilibus; vt natura examinum postulabit.

De indicibus varijs in libris ciuilibus & criminalibus.

Index librorum ciuiliū & criminalium, fiet singulis libris ordine alphabetico per materias, eum nomine ecclesie, vel personæ, & aduersarij, & foliorum: in margine verò notetur locus; intus etiam in principio processus, seu cause, sententiæ, & ponatur locus, & titulus cause; vt puta, Truilijs vsurarum. Forma indicis erit hæc infra.

Locatio bonorum ecclesie Sancti Martini facta Ni. fo. 400.

In ciuilibus secundus index alphabeticus, cum nomine tituli ecclesiarum, de quarum bonis, & iuribus facta est, hoc modo.

Index ecclesiarum, de quarum bonis & iuribus controuertitur in hoc libro.

In criminalibus verò secundus index condemnatorum, indicatorum, & Inquisitorum, & quod absoluti sint ab inquisitione, & processu.

In libro item sententiarum criminalium, præter indicem sententiarum, alius index particularis condemnatorum.

Tertius index in ciuilibus, & criminalibus, nomine testium, in initio libri testium.

Quartus similis in criminalibus initio libri informationum, de nominibus testium, examinatorum pro informatione.

De libris, & scripturis ad Sanctum Officium Inquisitionis.

Officium Inquisitionis, & pertinentibus.

Habeat totidem libros pro causis Sancti Officij Inquisitionis, coram ordinario cognoscendis separatos ab alijs; sed confectis eadem ratione.

quinquepartita, et cum suis indicibus annexis, vsupra dictum est in alijs causis criminalibus; non seruata distinctione vlla inter processus Ciuitatis, & Diocesis.

Habeat præterea librum actorum congregationum Sanctæ Inquisitionis; que describantur etiam cum agitur in eis de processu, cause pendente coram R. P. Inquisitore.

Habeat item librum, in quo hæc sint descripta.

Formula iuramenti procuratoribus dandi.

Item consultoribus.

Edictum proponendum quotannis.

Formula delegationis facultatum conficiendi processus in causis fidei.

Litteræ Apostolicæ, & aliæ facultates, priuilegiæ ad Sanctum Officium pertinentiæ.

Ordinationes quæcunque, & decreta, Romæ, vel hic facta, ad idem spectantia.

Habeat item indicem eorum, quibus data est facultas eiusmodi, & regestum electionis.

Regesta literarum super eo missarum ad varia loca.

Filias literarum ab vrbe missarum super eo.

Filias literarum à Diocesi missarum super eo.

Indicem nominum Reuerendi Inquisitoris, & Vicarij, fiscalisque, & Notarij illius, & Consultorum Sancti Officij.

In serinio recondito libros prohibitos ex causa processuum asseruandos.

Indices omnium singularum scripturarum super auctoritate.

Indices commorantium in locis suspectis ex Diocesi.

Informationum, & testimoniorum quæ ab illis exhibentur, filias.

De libro professionum fidei.

Habeat librum auctoritate publica.

munitionis professionis fidei Regularium, & secularium, etiam laicorum professorum, & Iudi magistorum cuiuscunque facultatis, vel artis liberalis quomodocumque, ex Tridentino Concilio, & ex bulla Pij V. & Cæcilij Provincialibus.

De

De emissionem professionis fidei faciat publicum instrumentum, atq; ideo faciat mentionem de rogatu, & testibus adhibitis: & hic liber sit loco Prothocolli, quò ad hæc instrumenta tantum.

In eo describat summarie vt infra, nomen, cognomen, & patriam professoris, vel ladinmagistri.

Diem professionis fidei emisit.

Nomen Vicarij, seu delegati, in cuius manibus emisit professionem.

Scientiam & artem quam docet.

Nomen monasterij, locive, in quo degit, & docet.

Testimonium, si quod admissum sit, de professione alibi facta, & in cuius manibus.

Mandatum sumendi informationem de fide & moribus.

Testimonia ab ipso de hoc exhibita.

Approbationem, & facultatem datam docendi.

Habeat præterea filciam, in qua seruet supradictas scripturas.

De processibus, & visitationibus monialium.

Processus singuli, & acta Visitacionis Monialium, conscribantur separatim in Quinternis, ad maiorem facilitatem deferendi ad singula monasteria cum opus est, vnum processum sine altero: & seruentur in filcijs, factò tamè manuali, ac Indicibus, vt de alijs processibus dictum est.

De processibus Regularium virorum.

Idem seruetur in processibus Regularium virorum, quacumq; auctoritate eos confici contigerit, si degant in claustris, aut aliàs sub obedientia superiorum Regularium.

De libro visitationum carcerum.

Habeat Cancellarius librum visitationis carcerum, hoc ipso nomine inscriptum; in quo describantur acta, & ordinationes omnium visitationum carcerum, quæ fiunt singulis mensibus, sub hac forma.

Die, &c. fuit facta visitatio carcerum, in qua interfuerunt omnes infra scripti, videlicet.

Describantur hic singuli qui interfuerunt, tum nomen cuiusq; carcerati cum suo decreto facto in visitatione, hoc modo.

Paulus N. decretum est dimitti cum de iussione, &c.

Habeat hic liber Indicem alphabeticum ordine nominum carceratorum.

De libris actorum visitationum.

Libri actorum visitationum sint distincti ab alijs actis, & processibus, sed in reliquis ordine supra disposito, etiam quò ad indices per singulos Notarios substitutos, qui eiusmodi acta describunt dietim: ita tamen, vt acta visitationum ab initio ipso conscribantur in folijs, sed redigantur in librum auctoritate publica, confirmatum, omnino distincta per Plebes singulas, & portas in qualibet visitatione; siltè antequam se conferat visitator ad aliam Plebem, aut vicariatum Diocesis visitandum; aut in Cuitate implicet se alijs pluribus visitationibus.

Attestationes verò & informationes testium, & examina reorum, in libris describantur: & si quando necesse sit ad Vicarios aliquem processum transmitti, antequam redeat visitator, aut visitationis Notarius substitutus Cancellarij; mittant, retento omnino penès se originali, donec ipse Mediolanum veniat.

In causis visitationum ciuilibus, satis sit habere duos libros: alterum manualement, in quo sententiæ etiam describantur; alterum verò qui contineat informationes, & examina testium.

Itidem fiat in causis criminalibus; hoc addito, vt in libro testium ponantur etiam constituta reorum.

Sit præterea filcia, in quam hæc redigantur.

Fundationes } scilicet, quæ tunc tradentur; alioquin citanda sunt ex loco vbi Legata. } seruantur.

Inuentaria Reliquiarum, & Indulgentiarum, & indumentorum sacrorum cuiusque

iusque ecclesie, & altaris separatim, & reliqua suppellectilis Sacrilitie cuiusque generis; & omnia alia inuentaria, indices, & alia exhibita à Parochis in executione instructionis pro visitatione ante transmissa.

Citationes.

Præcepta.

Comparitiones.

Relaxationes.

Sequestra, &

Relationes eorum.

Alia etiam eiusmodi.

Institutiones, & confirmationes locorum piorum.

Index diarius scripturatum recepturatum vel datatum.

Regula eorundem.

Notarius substitutus visitationis, iuxta regulas præscriptas in causis civilibus & criminalibus, omnium scripturarum, vel publicæ auctoritate munitarum, vel aliarum quarumcunque, quæ ad illius manum devenient occasione visitationis, necnon & actorum ipsius visitationis, conficiet indicem die tim, servata ratione data Cancellario in eo genere.

Consignatio Cancell.

Eadem ratione notet etiam, si quas scripturas foris dari oportuerit, postquam ad illius manum pervenerint.

Cum primum redierit ex visitatione, infra tres dies consignet acta, tam prima illa in folijs conscripta, quam etiam post redacta in librum, cum suis indicibus, & alijs scripturis quibuscunque Cancellario per inuentarium.

De libro Indice multarum.

Cancellarius habeat librum indicem; in quo describantur summam omnes multæ, & condemnationes, ac poenitentia, quæ pecuniariæ sint; vel rerum, quæ pecuniæ appellatione censeri possunt: etiam si ex causa Sancti Officij Inquisitionis sint, etiam per Vicarios foraneos, aut Visitatores, aut etiam per literas, aut alias etiam extrajudicialiter impositæ; cum nota cautionum, & terminorum datorum pro satisfactione illarum.

Quæ pertinent ad disciplinam morum clericalium.

Si liber perpetuus unus, & plures, quotquot necessarij erunt pro descriptione status personalis Clericorum singulorum huius Dicecesis: & eorum, qui Clericali militie proximè adscribendi sunt. In eo describatur singulorum status exactè, ad infra præscriptam formam.

De libro status personis clericis.

Formula describendi statum Clericorum, vel eorum qui clericali militie adscribendi sunt.

Primo ponat in capite pagine, si in Urbe domicilium habeat, nomen suæ portæ, seu regionis Urbis, tunc Parochiæ: si in Dicecesi, Plebis & Parochiæ, & oppidi vel Vici, in quibus domicilium habeat.

Domicilium.

Idemque servetur, si alienigena sit.

Secundò ponatur dies, mensis, annus, quibus describitur status huiusmodi: idemque fiat suo loco, quoties aliquid addetur in descriptione huiusmodi status.

Tempus descriptionis status.

Tertiò Nomen, & Cognomen, & locus originis, cum eisdem conditionibus, quibus dictum est in descriptione domicilij, & vitæ præteritæ, præsertim antequàm clericali militie adscriberetur; artisque professio, si quam professus est.

Nomen cognomen & professio.

Quartò, Parentum Nomen & Cognomen, conditio generis, vitæ ratio, vel artis professio, nunc, & olim: fratrum quoque, & sororem numerus. Si cui præterea ex his alijsve agnatis necessaria utilisque sit illius opera, ad vitæ sustentationem, ad custodiam, tutelam, curationem, vel administrationem.

Parentes.

Quintò, Patrimonium proprium, an commune cum alijs, re ipsa, an spe successione legitime, eiusque valor, & redditus annui, pro portione ad illam quoquo modo pertinentes.

Patrimonium Habitatio.

Anteris alieni onera.

An litium civilium profanarum, vel criminalium, implicationes.

Sextò, Habitatio ubi; & si in vicinia suspecta sit; & an ædibus ecclesiasticis, vel secularibus; & an proprijs, vel alienis; & à quo tempore citra habitat in illis.

Si earum pars, vel alix ædes illis coniunctæ; vel quæ commonem cum illis aditus ianuam habeant, à laicis habitentur; & quo nomine; & habitantes cuius conditionis, vitæque rationis sint: si inter eos foemina; etiam illæ, cuius ætatis, atq; conditionis.

Si communem mensam habeat cum laicis, etiam agnatis.

In hisq; omnibus ponatur quæ licentia, vel si sine ea.

Familia.

Septimò, quam familiam habeat.

Quos Clericos in ea; & in quibus eorū opera utatur.

Si foemina in ea sint; cuius ætatis, conditionis; & quæ licentia.

Habitus, & vestitus.

Octavò, Habitus ipsius qualis sit describatur; si cincinni in capite, vel alia huiusmodi, quæ præferunt cordis vanitatem.

Si consura incongrua ordini suo.

Si Pileum acutum, vel sericum.

Si labrorum superiorum pili, barbæ non rasa, aut non propè cutem omnino incisa.

Si mantellum breue nimis, is cui liceat deferre; vel adhibeat is, cui non licet; vel longū etiam deferat, qui non debet.

Si pallium appellatum Ferraiolo, deferat extra tempus pluuie, & eiusmodi: aut tunc etiam sine veste interiori talaris, aut ad collum non ad formam.

Si serico ornata indumeta quæcunque, vel alterius coloris quàm nigri, etiam vestis domestica; vel sordida, & lacera- ta, vel incompositè gestata.

Si vestis interior non talaris.

Si vestes reflexæ post collum, aut ante apertæ; etiam si domesticae.

Si manicæ strictæ pendentis.

Si caligæ turgidæ.

Si lactucæ manicis, vel collo; vel ac- elaborata collaria.

Si anulos cui non liceat; aut si licet, is tamen non eo lapide ornatus est, qui ecclesiasticum hominem decet; aut plures adhibeat.

Si cingulum coriaceum.

Si afferat odores.

Si ligamina accincta subtus genua.

Si pera ferro fulcita.

Nonò, corporis habitudo.

Si notabilis deformitas, defectusve re-

pectu visus, auditus, loquelæ, gibbi, claudicationis, mutilationis membrorum, tumoris in gutture, cicatricis, vel alterius signi in facie.

Si aliqua inualetudine insanabili, vel diuturna, stativè temporibus illum vexant; vt pectoris, stomachi, capitis, lepræ, morbi caduci, paralyfis, malinconicæ &c. Si incessus, gectusve in aliquo corrigendus.

Decimò. Dotes animæ.

Si indoles bona, vel mala: & an præse- rat ingenium, memoriã, capacitatem, & spem profectus pro ratione ætatis, vel non.

An peritiam legendi, distincteque pronuntiandi habeat sine barbarismis, & alijs similibus erroribus.

Si scribendi competèter, vel etiam perfecte; & aptus ad discendum, vel etiam docendum alios.

An doctrinæ Christianæ iuxta libellum interrogatorium commonè; vel si etiã Catechismi Canissii, vel etiam Romani.

Si in ea docenda vel discenda non incumbit in eò loco in quo adscriptus est.

Si non eorum quæ spectant ad ordinem quo insignitus est, scientiam habet.

An Grammaticæ in minoribus regulis, & constructionis grammaticalis, & edicendi sensus.

Si intelligentiæ linguæ latinæ.

Si componendi latinè.

Si etiam epistolas.

Si orationes.

Si logicæ.

Si Philosophiæ; & à quanto tempore citra.

Si Theologiæ; & à quanto tempore citra.

Si huiusmodi studijs ordinatè faciendis saltè aptus, adeoq; illis iam adscriptus, vel nunc adscribendus.

An non aptus, ideoque extraordinaria opera ad alia studia adiuuandus; scilicet via compendiaria; & in ea adscribendus primæ, secundæ, tertiæ, vel quartæ classi.

An saltè necessariam sui ordini sacerdotali cognitionem sacrificij Missæ habeat; vt non suspendendus sit à celebratione.

An etiam vltiorem notitiam habeat mysteriorum Missæ, præsertim canonis.

An etiam vltiorem notitiam habeat mysteriorum Missæ, præsertim canonis.

Cōpositio, & habitudo corporis.

Animi doctes, studia, &c.

An ritè calleat Cærimonias Missæ ritu Ambrosiano, vel etiam Romano, vel non.

Si etiam Cærimonias chori in officijs solennibus.

Si ad illas regendas, aliosque docendos nunc aptus, vel aliquando futurus.

An versatus in aliquibus libris spiritalibus; & quibus.

Si in casibus conscientie versatus, præcticè saltem.

Si etiam Theoricè, & quantum.

Si audierit Confessiones, unquam.

Si ex Confessoribus deputatis pro Clero, vel etiam pro Monialibus.

Si exercuerit curam animarum; & quantum; & ubi.

Si nunc aptus ad huiusmodi.

Si ad Conciones in suggesto aptus scientia, ac etiam actione.

Si saltem ad sermonizandum certis locis, vel confratribus, vel Monialibus, vel saltem in altari, vt Parochus.

Si in hjs diutius se exercuerit; & quibus locis.

An nunc id minus obeat Parochus in sua ecclesia; alijs in ea, cui ad hoc præstandum adscriptus est.

Si neque ad legendum ad altare aptus est.

Si aptus ad docendum; & quæ scientias, & lectiones; & quomodo.

Si ad repetendû; & quomodo; quidve.

Si ad præfecturam aliquam studiorum, vel lectionum, & exercitiorum huiusmodi obeundam.

An in conferentijs casuum ponendus in prima, secunda, vel tertia classe.

Si aptus futurus sit ad huiusmodi aliquo tempore.

An habeat libros requiritos, scilicet Breuiarium, Psalterium, Calendarium, Sacra Biblia, Catechismum Romanum, Concilium Tridentinum, Concilia Provincialia Mediolani, Constitutiones Synodales Diocesanas, Instructiones Fabricæ & suppellectilis Ecclesiasticæ.

Et si Parochus est, Homiliarium; & Summam Antoninam, & alias probatas, & instructiones Prædicatorum, & Confessorum, & Parochorum.

An præterea emerit libros illi specialiter iniunctos; & operam dederit illis,

& studijs illi iniunctis olim.

Si non sub Magistro assignatis.

Si profecerit, vel ne; & quantum; & aliud examen.

Si spes sit vt proficiat, vel non.

An mediocris pericia cantus firmi.

Si etiam Figurati.

An id practicè tantum, vel etiam Theoricè.

Si componat musicè.

An aptus ad huiusmodi discendum.

Si etiam ad docendum alios.

Si actu nunc doceat.

An profecerit discendo, vel ne.

Si saltem profecturus.

Si non sub Magistro, cui fuit adscriptus.

Si cænat; an habeat libros musicos pronos.

Si psallere sciat organo.

Si etiam alijs musicis instrumentis; & quibus; & si adhibeat unquam illicita clerico.

Si pericia scribendi; & scientia literarum aptus ad Notariatum clerici.

Si saltem futurus aptus.

Si dederit operam legibus, civilibus, vel etiam sacris Canonibus; & quamdiu.

Si in Theologia, vel vtrique iure, aut sacris Canonibus tantum doctoratus.

Si in Seminario, aliquo Collegio, Confortiove Ecclesiastico, aut in congregatione oblatorum Sancti Ambrosij adscriptus est; & aliquo tempore; & quo gradu, conditionibusve.

Si in illa ex præfecturis, congregationibus, officijsve ecclesiasticis infra descriptendis constitutus est; aut idoneus qui constitui possit.

Si legitimus.

Si de ea constat per processum formatum & approbatum à deputato.

Si illegitimus; qualis sit illegitimitas; & ex quibus.

Si super ea legitime dispensatus ad alios, vel ad omnes ordines; vel etiam ad beneficia simplicia; vel etiam ad alia quæcunque, etiam curata, & dignitates.

Sub quibusque conditionibus, sint illæ seruata.

Si alienigena.

Si obtineat beneficium in diocesi, & ob id iam factus Diocesanus; vel diuturnitate.

nitate temporis, adiunctis alijs circumstantijs, necessarijs, contraxit domicilium in diocesi.

Si alioquin dimissoriam habeat à suo ordinario, à quo data sit.

Quò tempore.

Si ad tempus; & quantum; an verò indefinitè.

Si ad executionem ordinum tantum; an etiam ad suscipiendos ordines; & quos.

Si ad beneficia; & que.

Quibus de causis concessa Dimissoria.

Quibus conditionibus.

Quibusve attestacionibus.

Quos ordines habeat.

A quo fuerit promotus, & vbi.

Quo die, mense, & anno.

Ad quem titulum beneficij, vel Patrimonij.

Si ad patrimonium ordinatus, an verò illud possideat.

Si ante aetatem, & extra tempora promotus.

Quibus facultatibus, & dispensacione; & an omnia rite, & rectè expedita, & examinata.

Si habeat beneficia, regressus, pensiones, & reservaciones; & quam, seu quas; & eorum literas omnes expeditas habeat.

Si obtineat plura beneficia inuicem incompatibilia.

An dispensatus super pluralitate ipsorū beneficiorum.

Si in his omnibus aliquis defectus aut vitium nullitatis, vel subreccionis, &c.

An dicat horas canonicas; & si sacerdos sit, Missam celebret ritu Ambrosiano, an Romano; & si alio ritu quàm debet, qua facultate id faciat.

Si collegiatè officium recitet, & in quo loco, & ecclesia: idq; si quotidie pro ratione oneris incumbentis suo beneficio.

An non arctatus beneficij ratione, Parochialis diebus festis coadiuuet in vesperis, & alijs officijs solennibus.

An præterea diebus festis contineat ad Missam maiorem, & vespas, in alia ecclesia cui adscriptus est, ibiq; sua munera, & ordinis functiones assignatas exerceat, vel non.

An constetatur Deputatis pro confessione sacerdotum: vel si clericus inferior, Deputatis expressè pro ipsis clericis

inferioribus, vel non; & cū ex his; & à quo tempore citra, & quous in mense.

An Sacerdos Missam saltem diebus festis, & Clericus inferior communionem frequentet, saltem bis vel semel in mense, iuxta Decretum Prouinciale.

Idq; quò ad inferiores, in ecclesia, cui adscripti sunt; & an inter Missæ solennis sacrum; & de eo fidem exhibeant, iuxta formam: & à quo tempore citra.

Si Sacerdos, in qua ecclesia celebret Missam; & quantam elemosinam ex eo, & à quibus, & quo nomine percipiat.

An licentiam habeat ibi celebrandi, & que an ad tempus, vel perpetua, vel reuocata.

Si celebret in ecclesia Monialium, habeatque ad id specialem licentiam, vel non.

An eius licentiæ condiciones seruatae ab illo.

An benè audiat in Vicinia sua; & vbi per plures annos ante versatus est: prefertim in aliqua administratione, officio, vel beneficio; vel è contra.

Si ex processibus Criminalibus fori Archiepiscopalis aliquid contra eum pendet; nunc autolim pronunciatum sit, siue condemnando, siue absoluendo.

Si quædam extat suspicio, vel querela, aut denunciatio contra eum, ex memorialibus positis in filcia, vel libris statis in Cancellaria, non tamen adhuc deductis in processum.

Non erit tamen necesse scribere responsum ad omnes singulas supra descriptas interrogaciones; sed illas tantum, quæ ponuntur absolute, vel per interrogacionem: An, quæ verò per conditionem, si, earum responsum scribatur, si erit affirmatiuum; alioquin non.

Nullus autem ordo sit in describendo vnum; vel aliud prius; sed singula nomina habeant tres vel quatuor chartas; in quibus addi possint dietim, quæcunque superuenerint ad eorum statum pertinentia.

Ei libro sit Index alphabeticus ordine nominum cuiusq; clerici, cum numero foliorum libri, vnde reperiri possit statim illorum status: & cum titulis singulorum Beneficiorum quæ obtinent in hac Diocesi, vel etiam in aliena.

Alij præterea indices plures ex libro status extracti ad clericalem disciplinam pertinentes, vel ad vsum variorum negotiorum huius regiminis.

Ponatur Parochia, & locus sub ordine alphabetico nominum ipsorum.

Clericorum singulorum in Ciuitate commorantium.

Clericorum in Diocesi commorantium.

Clericorum huius Diocesis extra eam commorantium: in hoc ponatur locus, in quo morantur; & quid profiteantur.

Clericorum alienæ Diocesis in hac Ciuitate vel Diocesi commorantium: in hoc fiat mentio de Domicilio contracto, Dimissoriae, aut Beneficio, cuius vti legitime hic morantur.

Clericorum sigillatim, qui habent dimissorias literas, qui possint accipere & ordines & Beneficia in hac Diocesi.

Clericorum commorantium in singulis Portis vel Regionibus Urbis, & Plebibus Diocesis, ordine Portarum, & Plebium, & Parochiarum.

Clericorum cuiusque ecclesiae, siue Metropolitanæ, siue collegiatæ, siue Parochialis.

Primò dignitates obtinentes.

Secundò Canonici.

Tertio Beneficiati alij choro adscripti.

Quartò Capellani, & alij mercenarij.

Quintò Capellani Titalares, & eiusmodi.

Sextò adscripti pro functionibus exercendis in singulis ordinibus suo ordine.

Præpositorum Diocesano nomina, ordine prioritatis quo quisque consecutus est præposituram: vt sit ordo in illis vocandis nominandisve in Synodo Diocesana, & processionibus, & huiusmodi.

Idem de singulis Parochis cuiusunque Portæ, Plebisve, vt ordine conueniant.

Idem de Canonicis, & alijs beneficiatis cuiusunque Ecclesie Collegiatæ in Urbe, & Diocesi; prout ratione possessionis adeptæ beneficij, vel admissionis ad residentiam, solent ipsi inter se præsedere.

Clericorum, qui in Diocesana Synodo fidei professionem emisserunt; idque præter notam in actis Synodi retinendam.

Protonotariorum.

Theologiae Doctorum.

Canonum Doctorum.

Prædicatorum.

Confessorum populi.

Confessorum Sacerdotum in Ciuitate & Diocesi.

Confessorum Clericorum qui nondum Sacerdotes sunt.

Confessorum ordinariorum Monialium.

Confessorum extraordinariorum Monialium.

Adscriptorum singulis Classibus scholarum, & studiorum, ac lectionum, siue Braida, siue in Aedibus Archiepiscopalibus, siue in singulis portis Urbis, alijsve scholis deputatis, siue in Plebibus diocesis.

Adscriptorum alijs varijs scholis, vt cantus, vel scribendi, vel huiusmodi.

Consortiorum ipsorum Clericalium.

Clericorum cuiusque consortij Clericalis.

Clericorum cuiusque Seminarij.

Clericorum, qui petunt adscribi Seminario, cum filicia cedularum relationis de eorum examine, & breui statu.

Clericorum Oblatorum Sancti Ambrosij.

Clericorum qui petunt admitti in ea.

Adscriptorum singulis scholis doctrinae Christianæ.

Adscriptorum singulis ordinibus maioribus vel minoribus.

Adscriptorum singulis locis, Monasterijsve, vt ibi peccata sua confiteantur.

Clericorum nullum beneficium habentium.

Clericorum habentium beneficia incompatibilia; & quæ.

Clericorum transferendorum ab vno ad aliud beneficium.

Clericorum inhabilium, vel decrepitate, vel valetudine &c.

Absentium à debita residentia suorum beneficiorum.

Clericorum absentium causa studij à Diocesi.

Clericorum absentium causa studij à suo beneficio residentiali, sed Mediolani studentium.

Clericorum absentium ad tempus cum licentia.

Clericorum relegatorum certis locis, aut exulantium; cum filicia testimoniorum quæ affirmant.

Clm.

Clericorum, quibus negata aliqua licentia; & qua de causa; vt videatur, si iterū petant.

Clericorum, qui commendati sunt aliorum certae curae.

Clericorū varijs dotibus talentisve praedictorum, vel aptorum ad varia officia.

Qui apti concionibus.

Qui caeremonijs docendis, exercēdisve.

Qui musicae firmæ, vel figuratae docēde.

Qui peritiæ scribendi, & eam docere possunt.

Qui lectionibus, vel repetitionibus grauioribus.

Qui ludis Magistri officio.

Qui audiendis confessionibus; & an clerici, vel Monialium, vel Licentiorum tantū.

Qui exorcismis in energumenos exercendis.

Qui Pueri apti vitæ Clericali.

Qui apti Seminario Sancti Ioannis.

Qui Canonice Seminario.

Qui Seminario Caprini.

Qui Beneficijs Curatis.

Qui alijs locis adiuuandi in studijs, vel moribus.

Qui apti alijs adiuuandis in moribus; vt illorum curæ accommodentur.

Qui item in studijs, alijsve artibus liberalibus.

Qui apti varijs Praefecturis, congregationibus, consultationibus, alijsve officijs, infra descriptis.

Vicarius Generalis.

Consultores Sanctae Inquisitionis.

Doctores, partim in Theologia, partim in Canonum scientia.

Praefecti Ciuitatis & Diocesis Generales duo.

Praefectus Ecclesiae Metropolitanae.

Visitatores & Praefecti regionum Ciuitatis sex.

Vicarius Ciuilis.

Vicarius Criminalis.

Aduocatus Fisci.

Promotores Fisci duo.

Auditores ad arbitrium Archiepiscopi.

Praefectus executionis reformationis Tribunalis.

Protector causarum piarum.

Protector Carceratorum.

Aduocati causarum piarum, & pauperū.

Procuratores pauperum.

Solicitor.

Praefectus spiritualis Carcerum.

Consultores congregationis causarum.

Cancellarius Archiepiscopalis.

Notarij substituti Cancellariae.

Scriptores Cancellariae.

Poenitentarius.

Consultores Poenitentiae.

Poenitentiarij minores.

Vicarius Monialium.

Consultores congregationis Monialium.

Praepositus Generalis Sancti Sepulcri.

Praepositi cuiusq; domus Collegiate ac consortij eiusdem Societatis.

Alij Ministri eiusdem Societatis.

Rectores plurium Seminariorum Mediolani, & foris.

Praefecti & alij ministri eorundem Seminariorum.

Rector, & Ministri plures Collegij B. Mariae, tum Collegij Heluetiorum.

Rector, & Ministri Collegij.

Clericatus Sancti Simonis.

Syndici Cleri Portarum, seu regionum Vrbis.

Vicarij Foranei.

Praefectus, & examinatores praedicatorum.

Praefectus, & examinatores Parochorum.

Praefectus, & examinatores pro sacra ordinatione.

Praefectus, & deputati Seminarum.

Praefectus Generalis, & alij Ministri inferiores vitæ Christianae.

Praefectus Generalis orationum, & quadraginta horarum.

Praefectus, & consultores studiorum Cleri.

Lectores, & ludimagistri pro Clero in literis, vel peritiæ scribendi, vel cantu, vel caeremonijs.

Praefectus, & consultores congregationis caeremoniatum.

Praefecti calculis distributionum collegiarum in vrbe duo.

Praefectus sacrarum picturarum, & librorum.

Praefectus fabricarum ecclesiarum.

Praefecti sacrae suppellectilis, duo.

Praefectus fabricae Ecclesiae maioris.

Praefecti alij eodem ex capitulo, tres.

Archiepiscopus Oeconomicus Canonice Ordinarius Metropolitanae ecclesiae.

Pra-

Præfectus Hospitalis Mendicantium.
 Præfectus fabricæ Sancti Sebatiani.
 Præfectus deputatus Capucinarum.
 Præfectus hospitalis Pietatis.
 Præfecti inferiores ibidem ecclesiastici sex.
 Præfecti hospitalis maioris duo.
 Præfectus, & deputati hospitij sex.
 Testes Synodales Prouinciales.
 Testes Synodales Diocesani.
 Punctatores collegiatarum.
 Punctatores funeralium, & festorum.

Libri pertinentes ad Seminarium, & societatem Oblatorum Sancti Ambrosij.

Libri iurii.

Habeat librum iurium Seminarij, in quo hæc descripta sint extense: Erectio & institutio Seminarij. Vniones quæcumq; eidem factæ. Literæ confirmationis Apostolicæ, & aliorum priuilegiorum. Inuentarium bonorum & iurium. Constitutiones & regulæ.

Libri actorum.

Habeat item librum actorum congregationis Seminarij. In eo sint etiam deputationes Rectorum, ac deputationum pro tempore, tam spiritalium, quam temporalium. Iudex etiam aliorum quorumcumq; officialium.

Lib. Clericorum adscriptorum.

Habeat item librum Clericorum Seminario adscriptorum. In eo describantur dietim qui admissi fuerint, cum conditionibus quibus admissi sunt, scilicet. Si quidquam annuatim soluant. Qualis causa, & quando data. Clerici status breuis, scilicet. Nomen, & Cognomen eius, & patris. Aetas clerici. Patriæ habitationisve locus, Parochia, Plebs, porta ve, si in vrbe est. Qualitas literarum dimissoriarum, si alienæ diocesis est. Ordo quem habet. Beneficium, si quod habet. Talenta, & progressiones cuiusq; in studijs, & moribus.

Similes libros habeat in omnibus fere pro societate Oblatorum S. Ambrosij.

Libri examinum in genere.

Habeat librum non authenticum; in quo describantur examina, quæcumque fiunt in genere ad cognoscendam scientiam alicuius sine certa approbatione, ad aliquod Beneficium, vel ad ordines.

Describantur in hoc libro nomina eorum qui examini interfuerunt, & dies examinis, & status examinati breuis, scilicet.

Nomen, cognomē, habitatio, Parochia, & Plebs, seu Porta, Aetas, Ordo, Beneficium, & scientia demum.

Index huic libro sit, cum nominibus eorum qui examinantur.

Libri Sacrarum Ordinationum.

Habeat Cancellarius librum Sacrarum Ordinationum authenticum. In quo deferibat dietim, quæcumque pertinent ad celebrationem sacrarum ordinationum, etiam quæ priuatim fiunt, hoc ordine.

Publicationem edicti ordinationis habendæ cum indictione ordinationis. Presentationum promouendorum.

Delegationem processus informatiui, & publicationis nominum, ac etiam tituli Patrimonij, & relationis transmissionem.

Assignmentem loci & temporis exercitiorum suscipientibus ordines sacros.

Exhibitionem testimoniorum & dimissoriarum ab ipsis ordinandis factam.

Delectum examinatorum.

Examen.

Approbationem, vel reiectionem ex votis secretis examinatorum, eum expressione causæ reiectionis, quæ expressa sit in tractatione inter illos habita palam ante vota secreta.

Recognitionem generalem admissorum in examine, quò ad testimonia & dimissorias exhibitas, & informationes de illis sumptas ex officio, & alias eorum qualitates.

Deliberationem Archiepiscopi super interstitio anni præscripto à Concilio Tridentino.

Lectionem literarum apostolicarum Pij II.

II. de ordinatis illegitimè.
Literarum testimonialium ordinatio-
nis expeditionem.

Facultatem & approbationem ad pri-
mam Missam.

Habeat præterea fideias processuum su-
per infra scriptis, videlicet ætate, & legi-
timitatis testimonio, & publicatione.
Patrimonio, vel Beneficio; aliove titu-
lo, moribus &c.

Item dimissoriarum superioris.

Item dispensationum variarum.

Item aliorum eiusmodi.

Habet hic liber Indicem nominum or-
dinatorum ordine alphabetico pro sin-
gulis ordinatiõibus habitis, tum alijs,
ratione singulorum ordinum tunc col-
latorum.

Libri Prouisionum Beneficiorum
per examen.

HAbeant Cancellarius librum prou-
isionum Parochialium, aliorumq;
Beneficiorum per examen, etiam ex li-
teris Apostolicis, qui inscribatur; Liber
Prouisionum Beneficiorum per examen.
In illo libro dietim describat quæcunq;
pertinentia ad prædictas prouisiones;
scilicet.

Vacationem beneficii; notando ynde cõ-
stet, scilicet ex literis Vicarij Foranei,
vel aliunde; & quo die, mense, & anno;
quo item loco, per cuius obitum, vel re-
signationem, priuationemve, aut alte-
rius beneficii affectationem; & huiusmo-
di: tum si quæ circumstantiæ sunt, quam-
obrem illud beneficium affectum sedi
Apostolicæ vel reseruatum sit; quique
Notarius rogatus sit de resignatione &c.
aut de apprehensione alterius beneficii,
per quam illud vacaret.

Describat item deputationem, electio-
nemve depositarij fructuum durante va-
catione.

Tum deputationem Vicarij in spiritua-
libus.

Diem, & loca propositi edicti, si eiusmo-
di Beneficium sit; vt de eo proponatur
edictum; tum & prorogationem termi-
ni, si quæ fiat, eius editio, ac relatio edi-
cti promulgari, seu termini prorogati.

Nomina examinatorum delectorum ab

Archiepiscopo ad examina pro illo be-
neficio.

Nomina eorum qui Dietim proponen-
tur examinandi eo nomine; describen-
do eorum breuem statum, scilicet Cõ-
gnomen, habitationem, Parochiam, Ple-
bem, seu Portam, ætatem, ordinem, & Be-
neficiũ, si quod aliud habet.

Mandatum pro informationibus sumen-
dis de illorum singulorum moribus.

Summam informationum sumptuum.
Præfinitionem termini prorogati, si fa-
cta sit prorogatio ad Beneficium.

Diem examinationis cuiusque.

Nomen eorũ qui examini interfuerunt.

Suffragia lata secretò post collationem
palam inter illos factam de examinati
conditionibus; approbationemque, vel
reiectionem ab examinibus factam.

Deliberationem & delectum ab Archie-
piscopo, de magis idoneo.

Expeditionem demum factam ab Ar-
chiepiscopo, seu testimonium, vt ab alijs
fiat, ad quos spectat.

Notet eodem libro summam suo locò
exhibitionem literarum Apostolicarũ,
si quæ facta sit, pro collatione in forma
Dignum, ab Archiepiscopo exequenda.

Item de electione ac presentatione fa-
cta ab habentibus Ius patronatus, atque
edictò eo nomine proposito.

Item de institutione ab Archiepisco-
po, vel Inferiore etiam facta.

Notet etiam appellationem, si quam fi-
ri contingat, & Decretum responsionis.
Apprehensionem item possessionis, si per
eam vacet aliquod aliud Beneficium.

Forma autem scribendi in libro, hæc
sit; Vt in initio folij scribatur vacatio; de-
inde continenter successiue cetera ad
formam; & relinquatur spatium con-
gruum; in quo omnia subsequentiã de-
scribi possint, vsque ad Prouisionem in-
clusiue.

Quòd si ante prouisionem huiusmodi va-
cent alia, nihil interponatur; sed in sin-
gulis Beneficijs describantur, quæ opor-
tet continuare ad formam præscriptam.
Habeat hic liber Indicem duplicem al-
phabeticum scilicet, tum nominum Be-
neficiorum, ad quæ quisque examinatus
est, tum nominum examinatorum, siue
approbati, siue reiecti sint.

Hæc

Hoc præterea animaduertat Cancellarius, vt nihilominus scribantur in diario communi Cancellariæ omnia eiusmodi acta; scilicet Publicatio edicti, mandatum, informatio, literarum Apostolicarum exhibitio, electio, præsentatio & eiusmodi; tum etiam seruet in filcia informationes, edicta, literas Apostolicas, & alia eiusmodi.

Libri Concionatorum, & professorum Sacræ scripturæ, & item confessoriorum.

Habeat librum Concionatorum, & Professorum Sacræ Scripturæ, per ordinem Religionum, præmissis tamen Sacerdotibus secularibus; in quo describat nomina Concionatorum vsq; ad dimidium paginæ, & simul adnotet cuique nomen; an admissus per examen, vel sine; an generaliter in tota Diocesi, & perpetuo, vel ad certum locum, vel tempus; an petierit beneficium pro concionibus habendis in ecclesijs sui ordinis; an verò etiam data facultas pro ecclesijs secularibus: è regione verò in altera parte paginæ adnotet, an bene se gesserit; an defecerit, & in quo &c. vt in subiecto exemplo.

Frater Alexius de Mantua, approbatus sine examine, ex testimonio per literas Vicarij Foranei, vel præfecti datas N. Iunij N. 1578. vel per examē coram Reuer. N. cui examini interfuerunt RR. N. N. Petijt benedictionem, vel accepit facultatem concionandi in tota Diocesi, vel sigillatim in loco, &c. & ecclesia S. N. &c. per proximam quadragesimam vel sine vlla expressione indefinitè, visis testimonialibus literis ad hoc munus à R. D. Prouinciali ordinis datis die &c. mensis &c. anno &c. Non satisfecit ob imperitiam, vel parum cōuertendo, vel cum secularibus nimis conuersando, vt constat testimonio Vicarij Foranei literis datis die, &c.

In eodem libro describat etiam reprobatos, notatis nominibus Præfecti & examinatorum qui interfuerunt, & causas reprobationis.

Habeat librum Confessoriorum similem superiori in omnibus, simulq; om-

nia supradicta in ijs quæ continere possunt in materia confessorum.

Libri pertinentes ad Congregationes.

Habeat librum actorum congregationis penitentiarie.

Librum item alium, in quo hæc fiat.

Instructio Penitentiarie.

Vniones quæcunque huic officio factæ, Inuentarium bonorum præbendæ penitentiarie.

Priuilegia & Declarationes ad officium penitentiarie pertinentes.

Constitutiones, & regulæ officij.

Collatio officij extensa singulis penitentiarie.

Facultates singulis annis datæ ab Archiepiscopo ipsi penitentiarie.

Habeat item Indicem nominum Depuratorum Congregationis penitentiarie.

Indicem Confessoriorum probatorum Urbis & Diocesis.

Indicem eorum, qui adsunt verè.

Filciam literarum à Diocesi scriptarum.

Registrum literarum ab eo scriptarum, ratione facultatis casuum, vel consultationis.

Filciam dubiorum proponendorum.

In ijs autem caueat ne nomina consentientium Penitentiarie congregatione exprimauntur etiam si ipsimet consulentes ea propalauerint, nisi quando factum erit prorsus notorium & manifestum.

Habeat librum alium, in quo hæc fiat. Fundatio Mensis Penitentiarie minoris.

Bona & iura Penitentiariorum minorum.

Regulæ Congregationis minorum Penitentiariorum.

Tabellæ dierum quibus assistere debet.

Habeat item Indicem Penitentiariorum.

Canones Penitentiales.

Tabellam casuum referuatorum.

Tabellas varias ad officium Penitentiariorum spectantes.

Indicem casuum variorum.

Tabellam notæ absentium, presentium & filciam proponendorum.

Habeat denique librum actorum congregationis.

Habeat

Liber actonum Congregationum Cancellarium.

Habeat librum authenticum actonum, variarum congregationum generalium, aut alias frequentius Cleri secularis vel regularis coram Archiepiscopo, vel Vario aut Praefectis, seu Visitatoribus Generalibus.

Liber actonum congregationum de cultu diuino.

Librum authenticum etiam, in quem conferantur scripta & acta congregationum, de ritibus, caeremoniis, & de ceteris; in quibus appareat propria consuetudo ecclesiae Ambrosianae; tum alia ad diuinum cultum spectantia.

Filicia quoniam Congregationum parochialium.

Filicium etiam habeat questionum propositarum in Congregationibus Parochorum Urbis & Foraneorum, ac resolutionum illarum.

Libri de moribus Regularium Virorum, & Monialium.

Lib. de moribus regularium virorum.

Ita praeterea liber vnus ad mores Regularium pertinens: in quo describat Cancellarius singula Monasteria & domos Regularium titulata & commendata quae Contentum habeant, eaque ordine Congregationum: sub singulis autem monasterij seu domibus referat discretim quaecunque deferuntur, spectantia ad praestantiam & virtutes insignes, vel abusus defectusve, & crimina vel communia vel particularia in illis ecclesijs, Monasterijs, vel personis, earumque moribus.

Lib. de moribus monialium.

Index sit ordine nominum Religiosorum qui delati sunt, descriptive alterutro nomine, vel insignis virtutis vel prerogatiuae alicuius, aut rursus delicti vel criminis.

Sit liber alter similis de moribus Monialium, tam subiectarum ordinario, quam regularibus, eodem ordine scriptus, cum simili indice.

Habeat Cancellarius Indices infra scriptos ad mores Monialium pertinentes.

Nomina monialium cuiuscunque Monasterij.

Nomina protectorum singulis Monasterijs.

Nomina Conuersarum, si quae facultate habent foras manendi, & quaerendi.

Indices priorum in heminum, qui obseruent circumeundo, aut seruentur regulae de Parlatorijs.

Index causarum probatarum pro ingressu Clausurae Monasteriorum.

Nomina Medicorum, & aliorum, quibus data facultas est per totum annum ingrediendi in casibus necessarijs.

Habeat librum admissio-
num puellarum ad religionem, cum sua filicia, respondente; in quo notet omnia hoc ordine. Petitionem admittendae puellae ad religionem.

Deputationem Confessorum ex decreto Prouinciali.

Dispensationem anni, vel partis anni, si data sit ex aliqua causa.

Facultatem ingrediendi Monasterium in fine anni, si data sit, causa videndi monasterium.

Exhibitionem cedulae promissionis dotis; quam etiam seruet in filo.

Examen pro admissione ad religionem.

Concessionem faciendi capitulum pro admissione.

Instrumentum depositi dotis, ad effectum implicandi pecuniam, & promissionem census annui, & aliorum: quod instrumentum registretur in libro instrumentorum.

Examen post sex menses pro habitu suscipiendo.

Exhibitionem fidei Sacramenti Christianitatis suscepti.

Exhibitionem fidei solutionum duodecim, & vestimentorum.

Concessionem induendi habitum.

Exhibitionem fidei susceptionis habitus.

Exhibitionem fidei aetatis annorum xvj. completorum.

Examen pro admittenda professione in fine anni probationis.

Concessionem faciendi capitulum pro admissione ad professionem.

Emissionem professionis.

Implicationem pecuniae dotalis in bonis & abilibus.

Habeat praeterea Filicium, in qua seruet testimonia supradicta.

Libri pertinentes ad mores populi.

Habeat librum de disciplina populorum, in quem referat dietam, que pertinent ad mores populi vniuersi vel cognoscendos, vel corrigendos.

Lib. admissionis Puellarum in Monasteria.

Index que fit Alphabeticus pro ratione
materiarum.

Habeat singulos libros pro singulis
portis seu regionibus Urbis, & Plebi-
bus, ordine Parochiarum: in quos referat
vel supra que pertinent ad mores singu-
lorum de populo, vel etiam cuiusq; po-
puli, vel loci; notando prius que frequen-
tiora delicta in illo populo sunt; qua in re
parochia S. Teclæ annexa Ecclesiæ Me-
tropolitane censeatur tota in porta Ori-
tali; quamvis ex parte pertineat ad Por-
tam Romanam.

Tum abusus particularium Laicorum,
scilicet Violationis festorum,
Blasphemiarum.

Concubinatus,
Adulterij, incesti, &c.

Cohabitationis cum mulieribus suspectis:
Meretricum.

Lenonum.

Chorearum.

Locorum, in quibus Aleatores congre-
gantur.

Maritorum & Vxorum non cohabitanti-
um, vel dissidentium.

Vsurariorum.

Contumacium erga suos Curatos, disci-
plinamve ecclesiasticam.

Rixarum.

Inimicitiarum publicarum.

Simulatum.

Latronum.

Questuariorum.

Alia huiusmodi:

Index alphabeticus horum librorum fit
quadruplex; vnus scilicet ordine nomi-
num Laicorum, alter ordine materiarum,
tertius ordine locorum, quartus ordine
titulorum ecclesiarum.

In eisdem libris referat summam de-
lationes, inquisitiones, processus, con-
demnationes, cautiones, præcepta pœ-
nalia super moribus; vt puta, in concu-
binatibus, blasphemis, violationibus fe-
storum, & alijs huiusmodi ad laicos per-
tinentibus.

Lib. publica
tionis Dec.
Tria. de Ma-
rimonij.

Habeat librum authenticum promul-
gationis decreti Tridentini de matri-
monij in singulis Parochijs, ad formam
decreti Prou. tertij de matrimonio, ac
relationis de eo factæ; quas etiam rela-

tionem seruet in filia diligenter apud li-
brarium.

Habeat hic liber Indicem alphabeticum
duplicem; scilicet, nominum locorum, seu
regularum, & item tituli ecclesiarum Pa-
rochialium, vbi facta promulgatio est.

Sint Indices ad disciplinam populi
pertinentes vt infra.

Locorum, ad que Concionatores tem-
pore quadragesimæ mitti debeant.

Locorum, vbi commodè constitui pos-
sunt Concionatores per annum, pro lo-
cis circumuicinis Diocesis.

Locorum, in quibus Chora, conuentus
illi perniciosi ad stabula vel profana hu-
iusmodi sæpius.

Confraternitatum & scholarum piarum.

Locorum, vbi sunt in singulis
Deputatorum, & præfectorum cuiusque
loci pii.

Locorum, ad que mittendi sunt Concio-
natores tempore Adventus.

Magistratum inuitandorum ad solen-
nitates, processiones, & alia.

Singulorum virorum qui sunt in vno
quoque Magistratu, collegiove laicali
in signiori Abbatum cuiusque artis.

Præcedentiarum inter quoscunque Magi-
stratus, & vniuersitates, occasione pro-
cessionum, & eiusmodi officiorum.

Aliquorum Virorum Piorum in singu-
lis Parochijs & Scholis pro informatio-
nibus habendis.

Locorum Diocesis, & vicarum in Ciui-
tate, in quibus Iudex habitant, vel ali-
quando conueniunt.

Locorum vbi sunt institute scholæ do-
ctrinæ christiana.

Similis vbi schola Corporis Christi.

Virorum in singulis Parochijs & scho-
lis, qui apti curis spiritalibus.

Item qui apti ad faciendas maiores, elec-
mosinas.

Medicorum omnium, & aliorum, qui te-
nentur præstare iuramentum ex Bullis
Pii V in vrbe, & Diocesi.

Locorum omnium Diocesis, in quibus
conueuerunt nunc olim vt manentem
Iudicem, & quo stipendio, a quibus-
ve; tum illorum locorum, in quibus vel
petitur prouideri de Magistro, vel expe-
dit procurari, idque ordine portarum,
Plebis, & Parochiarum.

Liber

Liber index ludi magistrorum, ac professorum quorumcumque, exceptis regularibus docentibus in Monasterio, cum statu & informatione morum cuiuscunque, quæ in lites habeat à Curatis, Vicariis Foraneis, Visitatoribus.

Index Priorum singularum scholarum.

Liber mendicantium Vagabundorum,

ex Concilio Prouinciali.

Filia literarum testimonialium de his.

Index licentiarum eisdem concessarum,

pro elemosinis per Civitatem, vel Diocesium quærendis.

De libris status Ecclesiarum, & iurium Ecclesiasticorum.

Habeat libros necessarios perpetuos pro plena descriptione status cuiuscunque ecclesie, & exemptæ, & regularis, & loci pijs huius Diocesis, cum suis omnibus bonis & iuribus. Sint libri inter se distincti infra scripta ratione.

Libri certi vt infra, de iuribus Archiepiscopalis.

Liber ecclesie Metropolitanæ.

Libri singuli portarij, seu regionum Urbis, & Plebium Diocesis; ordine Parochiarum in hanc formam.

Ponatur nomen ecclesie plebanae.

Titulus altarium in ea existentium.

Nomen etiam ecclesiarum, oratoriorum,

ve vnâ cum eorum altaribus intra limites Curie dictæ Parochie consistentium.

Describatur Index Parochialium ecclesiarum intra limites illius plebis existentium.

Describatur nomen titulusve vniuscuiusque Parochialis.

Titulus etiam singularum altarium in ea existentium; & nomen singularum ecclesiarum, oratoriorumve secularium,

vnâ cum eorum altaribus intra limites dictæ Parochialis consistentium.

Index similis ecclesiarum, altarium, & oratoriorum regularium, tam virorum,

quam mulierum.

In ijs scribantur quæcunque pertinent ad ecclesias, etiam regulares & exemptas, & altaria, & loca, quæ in earum

Parochiarum finibus posita sunt, exactis

limè, ad formam infra scriptam; status scilicet perpetuus cuiuscunque ecclesie, etiam quæ bohorum ac iurium immobilium cum suis oneribus inuentarium, siue altaris, ac beneficij, locique pijs ex prima fundatione, siue post ex pijs relictis, aut alia ratione, vnde cumq; illis acquisita sint.

Si quæ item deinceps iura annua perpetua, vel ad certum tempus quocunque nomine addi, vel detrahi, aut immutari contingat.

Forma autem in ea descriptione hæc sit.

Primò ponatur descriptio & delineatio, seu designatio & forma structuræ ecclesie, cum suis capellis, altaribus, cœmiterio, domo annexa, & eiusmodi; seruatis infra præscriptis regulis.

Regulæ seruandæ in vniuscuiusque Ecclesie descriptione, in Archiuo Cancellariæ Archiepiscopalis seruandæ.

In superiori parte chartæ, in qua Ecclesia delineatio fit, describatur.

Titulus Ecclesie, cum nomine portæ urbis, vel Plebis in Diocesi, in qua sita est; tum etiam Parochie, in cuius finibus est.

De ecclesia ipsa generatim delineentur,

& commonstrentur hæc.

Situs, & positura, constructionisque

formæ.

Longitudo.

Latitudo.

Altitudo item à pavimento, ad tabulatum.

Vnicæ præterea, an pluribus nauibus, contet.

De pavimento.

Si ad illius ingressum ascendatur, aut descendatur; & qua altitudine.

De.

De tecto.

AN fornice, vel tabulato, vel tegulis tantum constet.

Quot fornicis arcibus, aut tabulatis tignis tectum constet; & quæ distantia ab uno tigno seu arcu ad alium.

Quot columnis pilifve constant naues; earumque inter se distantia, longitudo, latitudoque, seu crassitudo.

De Ostijs.

Ostia quot sint ad usum populi; & quibus in locis.

Item si quæ ad usum Sacristiæ, vel campanilis, vel Cœmeterij, vel cœdium clericalium.

De Fenestris.

Fenestræ quibus in locis sint.

De Capella maiori.

Situs & positura.

Mensura longitudinis, altitudinis, & latitudinis.

An fornicato opere, vel tabulato ut sup.

Quo loco fenestræ.

Altitudo pavimenti capellæ à reliquo pavimento ecclesiæ.

Altitudo plani bradellæ à pavimento capellæ.

An ad Orientem capella spectet, vel ad aliam partem.

Distantia altaris à muro posteriori.

Distantia item à limine ingressus.

An in limine septum ferreum, lapideum, vel ligneum, alteriusve generis.

De Capellis, & altaribus minoribus.

Si quæ altaria sine capellis sint annexa parietibus, vel hemicyclis, seu niccis, commonstrentur, cum mensura latitudinis, altitudinis, ac concavitatis hemicycli, seu nicci; & quibus locis.

Mensura longitudinis, latitudinis, & altitudinis capellæ.

Item pavimenti eius à reliquo pavimento, tum plani bradellæ à pavimento capellæ distantia.

Eius tectum, an fornicatum, seu tabula-

tum, ut supra.

Quo loco fenestræ sint, ostiæve.

De illarum item & altarium septos.

De Campanili.

Quo loco in ecclesiâ.

Quo loco eius ostium.

Quot campanæ.

Quæ formæ campanilis.

De Baptisteris.

Quo loco.

Quæ forma.

De Cœmeteris.

Quo loco sit.

Quæ longitudo, & latitudo.

An in cœmeterio servitus, transitus, aut fenestrarum prospectus parcho, vel alijs, etiam laicis.

An muris septum.

De situ exteriori.

AN situs à lateribus ecclesiæ & à tergo capellæ maioris sit ipsius Ecclesiæ, aut saltem publicus; atque ita amplius, ut locus sit capellis construendis, ampliandisve, ut opus aliquando erit. An si non ita sit, pretio tamen comparari facile possit. Idem commonstrandum est de finibus & situ ante ianuam seu faciem Ecclesiæ, si quando ab ea parte ecclesiam ampliari opus esset.

De Sacristia.

Quo loco sita sit.

Quæ longitudo, latitudo, altitudo.

Quo loco oratorium.

Quo loco labellum lauatorium.

Quo loco fenestræ.

Quo loco Ostia.

De Aedibus Parochialibus ecclesiasticisve.

AN Ecclesiæ annexe immediate, vel media cohorte vel horto, & eiusmodi.

An verò separatæ omnia, & qua di-
stantia.

De delineatione.

Quæcumq; ex his delineatione com-
mostrari commodè non possunt,
commonstrentur breuibus ver-
bis descriptis in folio separato à charta
eiusmodi delineationis.

Si quæ fabricæ designatæ sunt, aut de-
cretæ in visitatione, quibus aliquid mu-
tandum sit de forma constructionis, vel
Ecclesiæ, vel Capellæ quæ nunc est; vel
designetur, ac commonstretur lineis al-
terius coloris à delineatione formæ quæ
nunc est; vel verbis explicetur in folio
illo separato.

In mensuris describendis seruetur vbi-
que ratio cubiti & vnciarum, ad ratio-
nem & mensuram infra descriptam.

Formula eiusdem descriptionis.

LA Chiesa di S.N. de N. plebe di N.
qua inclusa, all'ingresso di essa de-
scende onze.

È fatta in volta.

La volta è alta sopra il pavimento cu-
biti . . .

Ha tre archi, & quattro campi.

Li campi sono larghi cubiti . . per cia-
scuno.

Li pilastri de gli archi sono larghi cubi-
ti 3. per ciascuno, e nelli capi gli sono
i refalti di cubiti.

Della Capella Maggiore.

E Alta sopra il pavimento della Chic-
sa vno cubito.

È in volta.

La volta sopra il pavimento di essa è al-
ta cubiti . . .

Ha due fenestre i testa fuora dell'altare.

La bradella è alta sopra il pavimento di
essa cubiti . . .

Ha la ferrata all'ingresso.

Delle Capelle ò Altari.

LA Capella signata A, di San Giouan-
ni è in volta.

Alta cubiti . . .

La bradella è sopra il piano della Chic-
sa onze . . .

La Capella signata B, di Santa Lucia è
in volta, & è alta cubiti . . .

Il pavimento di essa è alto sopra il pau-
imento della Chiesa onze . . .

La bradella è alta sopra il pavimento di
essa onze . . .

Ha due fenestre laterali in essa.

La Capella signata C, del Battisterio
descende onze . . .

Ha una fenestra sola verso ponente.

L'Altare signato D, di S.N. è alto sopra
il pavimento uno scalino di onze . . .

& vna volta sopra con due colonne
alta cubiti . . .

La bradella di esso è alta sopra esso on-
ze . . .

L'Altare signato E, di S.N. è solo con la
bradella alta onze . . .

Non ha capocielo.

La Capella signata F, di S.N. ha la bra-
della sola sopra il pavimento alta
onze . . .

È in volta alta cubiti . . .

Ha due fenestrole da lati dell'Altare.

L'Altare signato G, ha la bradella sola
sopra il pavimento alta onze . . .

e la ferrata è piantata nel pavimeto.

Non ha capocielo.

Il Campanile ha due campane.

La Sacristia è alta cubiti . . .

È in volta.

Ha sotto le voltine.

È asciutta.

Ha due fenestre à oriente.

Il lauatorio presso all'uscio.

L'Oratorio verso oriente in vn canto-
ne.

Titulus, iura, & redditus.

Secundò ponatur titulus Sancti, in cu-
ius honorem denominata est Eccle-
sia; tum etiam titulus, quo dignoscitur
status, & qualitas Ecclesiæ; scilicet si pa-
rochialis, si dignitas, si collegiata Ec-
clesia sine cura animarum, vel si cum cu-
ra, explicetur cui incumbat onus curæ:
tum etiam ponantur aliæ prærogati-
uæ, priuilegia, & alia eiusmodi: si quis
etiam ius patronatus aliquod in eâ præ-
tendat; & quo iure.

Hh Po

Cubitus, quo vniuersumque Ecclesie dimensio scilicet dimensio est, constat vniuersi viginti quatuor.
Eius tertius pars, in vniuersis octo diuisa, hæc est.

Ponantur petiæ terræ singulæ, cum explicatione cuius status sint; campus scilicet, vel vinea, vel pratum, eorum qualitas, & quæ iura aquarum &c. Arborea, seruitutes actiua & passiva, coherentie quatuor, cum expressione partis orientalis, meridiei, septentrionalis, & occidentalis. Mensura perticatus.

Titulus originalis, ac modernus possessionis, vel alterius iuris, etiam cum oneribus iniunctis; si quod onus; in quibus; etiam per rogatus instrumentorum; per quos Notarios; quo tempore; & an sint penes ipsum describi facientem.

Tum denique redditus annuus communiter cuiusque petiæ, si possit explicari sigillatim; alioquin ponatur omnium simul, & vno anno computato cum alio. Designatio item & delineatio ad formam præscribendam; saltem vbi de facili confines confundi possunt.

Redditus Emphiteotici.

Si sint redditus Emphiteotici illius ecclesiæ vel altaris; explicet quid, & quantum solvatur quotannis; & a quo, & quo nomine; & vnde constet, hoc modo.

N. quotannis solvere tenetur fictum vni emphiteoticum librarum numer. N. vel modiorum num. N. tritici, vel mixturæ, aut cuiuslibet alterius rei, super petiæ terræ, campi, vel vineæ N. sitæ in territorio N. vbi dicitur N. & describantur locus, & mensura perticarum, & coherentia omnes; ac fiat designatio, & delineatio, prout dictum est de petiæ terræ, quæ plene sit Ecclesiæ; exprimaturs origo, & descensus emphiteosis à primo emphiteota ad vltimum; & cum oneribus celebrationis diuinorum, & aliorum, si quod tale ex legato, vel aliter incumbit.

Adiecta memoria instrumentorum dicta de causa, ac successu totius temporis dictæ emphiteosis rogatorum; cum specificatione notariorum qui ea rogant, ac temporis rogatus; & si talia instrumenta reperiuntur penes beneficiatum, & seu aliam personam.

Decimæ.

Si sint etiam Decimæ, describantur hoc modo. Cómunitas N. ecclesiæ meæ S. N. decimas in annos singulos solvere tenetur, nimirum, vel ex quibuslibet Decem, vel ex quindecim, vel ex viginti vnam, de omnibus fructibus quos ex suo

territorio percipit; idque ex antiquissima consuetudine, vel ex obligatione ab ipsa communitate facta; vt patet instrumento rogato per N. notarium &c.

Si non persoluantur decimæ de omnibus fructibus, loco dictionis illius vniuersalis (ex omnibus) particularia nomina earum rerum ex quibus decimæ persoluantur, exprimantur: verbi gratia, ex milio, frumento, vino, lacte, &c.

Si non solvatur per totam communitatem, sed per nonnullos particulares duntaxat, loco dictionis, (communitas) nomina eorum describenda erunt, qui ad id tenentur.

Si quispiam, non ex omnibus fructibus quos de bonis suis percipit, decimas persolvere teneretur, sed tantum ex determinata petiæ terræ, vineæ, &c. loco eius quod dicitur; (ex toto eius territorio) illa solum petiæ terræ vel pars territorij obnoxia decimæ, & situs exprimatur: & eo modo describatur quo, & reliqua bona, scilicet posita mensura, & coherentijs.

Si tota communitas decimas persolvere tenetur, & aliquis solvere recuset, quia se ab hoc onere exemptum esse præterdicit; vel si quis aliter quàm ceteri persoluat: exemptionis suæ præensiones, si quas habet, in alia charta eiusdem libri seorsum, aut in fine omnium iurium, quæ illa Ecclesiæ pacificè possidet perscribat eadem forma; appositis rationibus siue præensionibus Ecclesiæ contra hosce exemptionem prætendentes, & renitentes: adiecto tempore ex quo illi non soluerint, qui se exemptos existimant.

Si generaliter vel particulariter Decimæ conventionales præstentur, exprimatur, à quibus hæc præstandæ sint: an ex instrumento cum superiorum consensu & auctoritate id appareat: præterea tempus rogatus instrumenti adiciatur, ac notarii rogati nomen: vel si conventionales nuncupentur, quia sic vsus obtineat; & quamdiu talis consuetudo sit in vsu; & si cum ecclesiæ iactura introducta sit, quia minus persolvatur quàm ab alijs. Quæ omnia pariter in dicto folio separato eiusdem libri describantur.

Namquid decimæ persoluantur in agro vel

vel postquam fructus à solo separati
sint, aut in horreum congesti, aestima-
tione tamen facta in agro, vel ad discre-
tionem partium.

Et an hoc in Ecclesiæ detrimentum ce-
dat, etiam seorsum in dicto folio libri
separato erit annotandum.

Primitia.

Si solvantur primitiæ, describantur
hac forma. Communitas loci N. subie-
cta ecclesiæ sancti N. plebis N. ei quot-
annis persoluit modia mixturæ, siligi-
nis, & millii, vel frumenti, numero N.
vel tot modia, numero N. trium blado-
rum mixturæ, vel quiduis aliud, per sin-
gulas familias, aut per singula capita
prout in facto erit; & omnes eius com-
munitatis particulares homines dictas
primitias indistinctè persoluant.

Quod si quis non persolvere deprehen-
datur, apponatur particula, hoc, & illo
excepto qui non soluit; ac tandem est
(numero annorum expresso) quod non
soluit; aut persolvere recusavit; hac, vel
illæ de causa, quæ seorsum in folio sepa-
rato eiusdem libri, aut in fine eorû qua
plene possidentur, exprimat; omnibus
item iuribus parochi contra præfatos
si quæ habet adiectis.

Quod si id instrumêto obligationis cau-
tum sit, similiter exprimat, dicendo;
prout constat instrumêto rogato per
N. notarium &c.

Quod si is sit mos antiquus persoluen-
di, similiter exprimat, sic more anti-
quo receptum esse.

De libris.

Si præter eas terras, libellos, decimas,
primitias, & iura, quæ possidet in ea Ec-
clesia uel altari pacificè, sint aliqua quæ
possidet quidem, sed super eis vexatur
lite; aut etiam non possidet, præterdit
tamen ius habere in illis, sua ve esse; siue
illæ terræ sint, siue fictum libellarium,
siue decimæ, siue primitiæ, siue ius aqua-
rum, siue aliud quidquam: ponatur in
eodem libro seorsum, vel alio folio, in
fine eorum quæ possidet pacificè; ex-
presso temporis spatii quo non possi-
det, & causa etiam, & ratione, prætex-
tue quo alij occupant, aut ab illa Ec-
clesia eximere & usurpare procurant,
contendant ve lite; tum iura etiam Ec-
clesiæ in contrarium facientia, siue in-
strumenta sint, siue antiqua possessio,

consuetudove.

Si alicubi decimæ vel primitiæ per ali-
quam communitatem, vel per alios par-
ticulares laicos homines exigantur; id
ipsum seorsum in eodem folio adnote-
tur; adductis rationibus huiusmodi exa-
ctationis decimarum ac primitiarum.

De decimis
& primitiis
laicorum.

Quod si beneficiatus aduersus eos præ-
tensionem aliquam habet, eam in idem
referat.

Si sint notandæ eleemosinæ, seruetur **Eleemosinæ**
forma infra præscripta.

Eleemosinæ quæ singulis annis tali lo-
co plebis N. distribuuntur.

Syndici talis loci, siue prior, discipulive
talis scholæ, vnoquoque anno pauperi-
bus talis loci distribuunt sextarios tot
frumenti, mixturæ, alteriusve rei; aut
tot brentas vini; vnicuique pauperi ero-
gando panem vnum, vel tantum frumen-
tum; siue eleemosina à tali persoluitur,
& legata fuit à tali, testamento, siue in-
strumento rogato à tali Notario, tali
die, mense, & anno.

Si autem huiusmodi eleemosina paupe-
ribus non diuiditur, sed omnibus; vbi di-
citur (Pauperibus) scribatur, omnibus
& singulis vniuersitatis dictæ, siue om-
nibus focis.

Si dicta eleemosina fiat ex fructibus bo-
norum vniuersitatis, bonorumve reli-
ctorum alicuius Testatoris legato; vbi
dicitur (quæ persoluitur, & legata fuit)
dicat, quæ est ex fructibus talium bono-
rum relictorum à tali, siue vniuersitatis,
positorum tali in loco, describendo vt
in formula notarum de bonis.

Si aliquis tenetur facere eleemosinam
quotannis, vel tantum semel, aut alio
modo, & ille non exequatur; Parochus,
vel Vicarius nota aliqua significet, ex-
primatque folio certo causam qua non
soluerit, & quotannis huiusmodi elec-
mosinam non dederit.

Si Parochus huiusmodi eleemosinas ab
aliis, quàm ab iis qui distribuunt, aut ali-
ter quàm distribuuntur, distribuendas
censuerit; folio certo distincto distinctè
perscribat, & mittat simul cum notis.

Si aliqua merces detur illis qui eleemo-
sinas partiuntur, Syndicis, vel Priori,
vel scholaribus; dicatur, ob laborem hu-
iusmodi distributionis, quam ex dicta

Hh 2 elec-

eleemofina faciunt, datur illis hæc merces ex illa eleemofina.

Libri de statu hospitalium.

In ijs libris, præsertim de locis pijs, inter alia describatur summatim hæc, si possit.

Fundationes.

Erectiones.

Confirmationes.

Statuta.

Regulæ.

Priuilegia.

Ad quem spectat confirmatio, electiove

Præfectorum, seu Deputatorum.

Ordinationes quæcunque.

Libri status Ecclesiarum Regularium.

In Ecclesiarum Regularium statu, describat etiam hæc præter alia.

Redditus em-
phiteotici.

Redditum Monasterij summatim.

Numerum Religiosorum qui consueverunt ibi morari.

Tum inter illos quot sacerdotes.

Quot Missæ quotidie celebrentur communiter.

Libri status Monialium.

In statu verò Monialium, siue exemptarum, siue quouis modo subiectarum iurisdictioni Archiepiscopi, describat constitutionem numeri earum factam ex Decreto Trident. & Congregationis; & quando; & à quo facta sit; & quomodo de ea constet.

Tum etiam an consueverint retinere puellas educendas.

Libri de iuribus Archiepiscopalibus.

De iuribus autem Archiepiscopalibus, præter librum Inuentarij bonorum & Iurium Mensæ Archiepiscopalis, habeat hos etiam libros, & scripturas.

Librum authenticum omnium instrumentorum ad mensam Archiepiscopalem pertinentium hucusque factorum, cum indice.

Item alium similem authenticum om-

nium eorum quæ deinceps fient, cum indice.

Librum etiam Inuentarij scripturarum authenticarum, & instrumentorum omnium, de fictis libellariis, decimis, & aliis quibusque ad eandem mensam pertinentibus, cum indice alphabetico ordine materiarum.

Habeat etiam libros infra scriptos ad Vallem foldam pertinentes.

Librum, in quo sint registrata iura Archiepiscopalia in illam Vallem.

In alio libro Statuta Vallis, & Priuilegia, Reformationes, & Decreta Archiepiscopalia, proclamata & edicta.

In alio libro.

Deputationes Auditorum.

Prætorum.

Fiscalium.

Notariorum.

Syndicorum.

Habeat Registra literarum ad illa loca in regimine temporali.

Filcias literarum ab illis partibus ad Archiepiscopum, & Auditorem.

Registrum gratiarum, licentiarum, & expeditionum.

Librum Memorialium summarium.

Eilciam Memorialium inde ad Archiepiscopum, vel ad ministros eius.

Habeat libros & scripturas ad iurisdictionem Archiepiscopalem aut Ecclesiasticam pertinentes, vt infra.

Libros processuum singulorum expletorum, cum indice alphabetico causarum principaliter respicientium ipsam iurisdictionem expressè, vel eius violationem directè, non autem incidenter.

Filcias informationum, literarum patentium, & aliarum scripturarum ad id pertinentium.

Acta Congregationum super huiusmodi causis.

Registra literarum ad Urbem Romam super his.

Filcias literarum super his ab vrbe Roma.

Acta, scripturasve Romæ factas super his; seriem cuiuscunque causæ gravioris in librum relata, etiam quò ad registra, & filcias literarum, & alias eiusmodi scripturas.

Indicem Causarum, & processuum, & scripturarum, quæ indirectè pertinent

ad

ad causas iurisdictionis quouis modo, & collocatae sunt suis locis particularibus; vtputa, si aliqua Ecclesia litigarit pretendendo exemptionem, vel non esse ex subditis, vel ex Prouincia, aut habere iurisdictionem, vel collationem, & similia, sicut de causis iurispatronatus.

Registrum facultatum & economi status Mediolani.

Indicem facultatum ac priuilegiorum personalium vel realium Abbatum, aliarumve dignitatum, cum facultate, vel prerogatiua aliqua reseruata; vt defendendi Mitram, & eiusmodi.

Istarum vero scripturarum, sit copia authentica (si possit) in Cancellaria suis locis particularibus.

Instrumenta authentica protestationis factae ab his, qui dignitates, aut officia perpetua obtinent in Ecclesia Metropolitana, vel in collegiatis, in exercitio facultatum ab Archiepiscopo habiturum: ne pretendant aliquando illi, vel alii, nomine dignitatis aut officii exercuisse illa.

Indicem facultatum a nobis datarum in eiusmodi.

Varias informationes ad eandem materiam iurisdictionis pertinentes.

Varias item scripturas alias.

Indicem scripturarum, quae sint suis locis alibi collocatae, quia incidenter tantum tangunt iurisdictionem.

Item librum authenticum registri quarumcunq; facultatum & priuilegiorum Apostolicorum, ac aliorum quae insignia sint, competentium quouis nomine, titulo ve huic Archiepiscopatu, eiusve Archiepiscopis.

Huic libro index sit ordine temporis concessionis.

Fileia quoque sit, seu collecta Breuium & litterarum quibus ea continentur, cum suo indice.

Item indicem etiam alphabeticum habeat ordine tituli ecclesiarum, omnium priuilegiorum, & facultatum Archiepiscopali, vel aliorum huiusmodi indultorum concessorum

quibus suis ecclesiis vel personis in hac Diocesi.

Varij indices ad Ecclesias pertinentes.

Sint ijs singulis libris, de statu, bonis & iuribus Ecclesiarum, sui indices multiplices. Vnus ordine ipso ecclesiarum & locorum sub suis Parochiis, & plebibus, in cuius finibus sunt, & est descriptus status.

Secundus ordine alphabetico tituli ecclesiarum cuiusque aut beneficii, locive p[ar]ochi. Tertius cuiusque Altaris, ordine tituli Sancti, cuius nomine dicatum est.

Indices alii plures singularum ecclesiarum locorumve, pro natura & conditione ecclesiae cuiusque; vtputa.

Ecclesiarum Collegiatarum Urbis, & Diocesis.

Parochialium titularum.

Parochialium mercenariarum.

Capellarum curatarum, quae titulat[ur] sunt.

Capellarum curatarum mercenariarum ad nutum populorum amouibilium.

Coadiutoriarum titularium in cura animarum.

Coadiutoriarum mercenariarum in cura animarum.

Canoniatuum, quibus onus est coadiuandi in cura animarum.

Dignitatum huius Diocesis.

Præbendarum Theologalium, sive Magistralium.

Præbendarum Canonicalium.

Canoniatuum.

Capellarum titularium.

Capellarum mercenariarum.

Clericatum.

Beneficiorum super quibus pretenditur iurispatronatus.

Beneficiorum aliorum varij generis, vt: Prioratum, Maceconicatum, Custodiarum titularium, seu Monacatum.

Custodiarum mercenariarum.

Monasteriorum virorum non commendatorum.

(gationum. Ponantur vero ordine suarum Congregationum.)

Monasteriorum, quae commendata conuentum habent, ordine vt supra.

Monasteriorum, quae commendata conuentum non habent, ordine vt supra.

Monasteriorum Mendicantium, ordine vt supra.

Domuum Clericorum Regularium varij generis, ordine vt supra.

Hh 3 Mo

Monasteriorum Monialium subiecta-
 rum Archiepiscopo iure ordinario.
 Monasteriorum Monialium subiecta-
 rum Archiepiscopo, etiam vti delegato
 Apostolico.
 Monasteriorum Monialium subiecta-
 rum Regularibus.
 Ponantur ordine Congregationum.
 Domuum piarum foeminarum.
 Hospitalium Peregrinorum.
 Hospitalium infirmorum, vel alterius
 generis variorum.
 Societatum eiusdem titu. Regularium
 variis locis; vt puta: Corporis Christi.
 Doctrinae Christianae.
 Charitatis.
 Disciplinatorum.
 Conceptionis Beatae Mariae.
 Pœnitentiæ.
 Virginum Sanctæ Ursulae.
 Viduarum Sanctæ Annæ.
 Sancti Mauritii.
 Societatum aliarum variarum.
 Locorum piorum variorum.
 Elemosinarum Vicinantiarum.
 Fabricarum Ecclesiarum.
 Tabellam etiam ordinis, quo inter se
 præcedunt singulae Collegiatae ecclesia
 sæculares vel regulares; tum etiam pa-
 rochia, plebes, portæ; tum denique
 confratritæ, & scholæ variæ, siue ordi-
 ne antiquitatis, siue ex priuilegiis, & in-
 dignitate, siue ex vñ: notet etiam vbi
 sit in hoc aliqua controuersia.
 Librum etiam Indicem Beneficiorum
 Diœcesis.
 In eo scribat ordine Metropolitanæ ec-
 clesie, Portarum seu Regionum Urbis,
 & Plebium Diœcesis, & suarum Paro-
 chialium vt supra, beneficia omnia, &
 singula titulata totius Diœcesis, explica-
 to titulo Beneficii, ac summam reddi-
 tu; tum etiam nomine possessoris, vel
 eius per quē vltimo vacarunt, si vacent.
 Librum etiam Indicem inscriptum: li-
 ber Ecclesiarum, & Altarium. In eo de-
 scribat ordine suo, scilicet Metropolita-
 næ Ecclesie, Portarum seu Regionum
 Urbis, ac Plebium Diœcesis, & singula-
 rum Parochialium vt supra, omnes &
 singulas Capellas, & Oratoria totius
 Diœcesis, etiam si Regularium sint, vel
 locorum piorum; cum suis Altaribus, &

titulis describendo vno verbo, si conse-
 crata sint.
 Indicem ecclesiarum consecratarum.
 Indicem ecclesiarum quæ consecrandæ
 sunt.
 Indicem Oratoriorum.
 Altarium consecratorum.
 Altarium non consecratorum.
 Altarium, quæ omnino ex Decreto Pro-
 uinciali consecranda sint.
 Ij singuli Indices, tum à libro status,
 tum inter se separatis libris, quinter-
 nisve conscripti sint.
 Iis tamen singulis adscribatur nume-
 rus foliorum loci; vbi in libris status
 Ecclesiarum adscriptio plena eius rei
 indice significata facta est.

Alii libri & indices de statu, bonis iuri-
 busque ecclesiasticis.

Habeat totidem libros, eodem or-
 dine quo libros status bonorum &
 iurium ecclesiarum, altarium, & piorum
 locorum describi iussum est; quibus de-
 scribantur, quæcunque ad statum, bonam,
 & iura ecclesiastica pertinent; sed eius-
 modi sint, vt in dies mutentur; vt puta,
 vacationes, prouisiones; omnium lega-
 torum piorum executiones & omiffio-
 nes, lites, dispositiones fructuum vacan-
 tium, deputationes depositariorum, or-
 dinationes materiales, prorogationes
 terminorum super his, applicationes
 multarum, sequestra cum expressione
 causæ, & relaxationes cum expressione
 cautionis datæ, vel solutionis factæ; &
 alia eiusmodi.

Habeat etiam Indicem omnium Cau-
 tionum datarum, cum expressione sum-
 mæ, & causæ, & personæ, & diei, & so-
 lli libri instrumentorum, siue actorum,
 in quo extensum est instrumentum cau-
 tionis; sicque in alphabetico ordine no-
 men eius, pro quo data est cautio.

Indicem cassationum earundem cautio-
 num, eodem modo vt supra.

Filicam reductionum Missarum, quæ po-
 stulantur in dies.

Itidem de anniuersarijs officijs,
 quæ reduci possu-
 lant.

De

Instruct. Cancellaria.

De libro sacrarum Reliquiarum.

Habeat librum authenticum Sacrarum Reliquiarum totius Diocesis, sine ordine; etiam si in ecclesijs Regularium, & exemptis.

In eo hæc describat summam sine vlllo ordine.

Quomodo constet, & vbinam sint documenta de illis.

Quando translata.

Filciam etiam habeat processuum, & informationum scripturarum, & instrumentorum super iis.

Index sit multiplex.

Vnus ordine Sanctorum, quorum sunt sacre Reliquiæ.

Secundus ordine Metropolitanæ ecclesiæ, Portarum, seu Regionum Urbis, & plebium Diocesis.

Duo alii Alphabeticæ, scilicet,

Tertius ordine tituli cuiusque ecclesiæ.

Quartus ordine nominis locorum.

De libro Indulgentiarum.

Habeat librum Indulgentiarum authenticum sine ordine.

In eum librum redigat exemplum extensum omnium indulgentiarum, hæc tenus quibusuis ecclesijs, etiam regularibus & exemptis huius Diocesis concessarunt, & que in posterum concedentur, à Sede Apostolica, vel alijs, siue in perpetuum, siue ad tempus quod nondum finium sit, describendo ex literis concessionum.

Index quadruplex sit, vt dictum est supra de libro sacrarum Reliquiarum.

Item alius Index ordine dierum Anni, quasi ad modum Calendarii.

De libro Consecrationum, votorum, & funeralium.

Liber consecrationum.

Habeat librum authenticum consecrationum & benedictionum Ecclesiarum, Altarium, Cæmeteriorum, Campanarum, quæ per Archiepiscopum, seu per alios habentes priuilegium, de eius consensu fiunt in dies.

In hoc ponat diem consecrationis, titulum Ecclesiarum, Campanarum conse-

cratarum inscriptiones, aliave signa quibus distinguantur.

Reliquias item sacras Sanctorum reconditas in consecratione Altarium.

Dotationem etiam, & nomina personarum, quarum intuitu & petitione facta est consecratio Altaris, vel Ecclesiæ.

Item facultatem Apostolicam, cuius vi alii consecrant, & consensum Archiepiscopi ad hoc præstitum.

Librum authenticum Votorum, & piarum consuetudinum cuiusque populi, vel loci; tum etiam vniuersæ Diocesis, ex Prouinciali tertio.

Filciam probationum & Instrumentorum super eo.

Librum authenticum de usu quartæ funeralis inter Parochos, & Regulares, in singulis locis, ordine plebium, & Parochiarum; cum filcia probationum & informationum super eo.

Librum authenticum ordine simili, de usu omnium cuiusuis generis emolumentorum Cleri vario in funeralibus in singulis locis; aduertendo ad usum à duodecim annis supra, deinde ad augmenta facta post de facto auaritia Clericorum.

Filciam informationum super eo.

De libris relictorum & onerum ad pias causas.

Habeat librum authenticum, in quo describat extensè sine vlllo ordine loci, temporis, vel ecclesiæ, omnia instrumenta quæ colligi potuerunt vndecunque; præsertim verò à Cancellario vltimo, & alijs præcedentibus, in materia relictorum onerum ve ad pias causas, beneficiorum, capellarum: item altarium erectiones, dotationes, vniones, translationes, ac eorum onerum reductiones, commutationes, attributiones, & declarationes quauis auctoritate factas; omnia etiam pia relictà, etiam si ecclesijs regularibus & exemptis facta.

Item alium similem, in quo describantur quæ in posterum fiunt, vndecunque collecta.

Indicem habeant ij libri quintuplicem. In primo ponantur legata, donationes, & huiusmodi relictà pro missis.

Hh 4 In

In secundo quæ pro aliis diuinis officiis, & funeralibus.

In tertio, quæ pro elemosinis, & aliis huiusmodi operibus piis.

In quarto ordine alphab. nomina ecclesiarum, vel piorum locorum, ad quæ pertinent ea relicta dispositione sue.

In quinto ordine alphab. nomina locorum, vbi sunt ea legata, & obligata, & obligationes præstandæ.

Notificatio
mes relicto-
rum.

Habeat siliam cedularum notificationum relictorum piorum quorumcumque, quæ in dies ad cancellariam deferuntur, vel à notariis, vel à Præfectis locorum piorum, vel à priuatis personis. Cautè verò videat, vt in cedula distinctè notata sint, quæ oportet, vt

Annus, mensis, dies, &c.

Notarius rogatus.

Quid relictum.

Cui relictum.

Quanto tempore præstandum legatum, siue relictum.

A quo relictum.

A quibus præstari debet.

Alia eiusmodi.

Quòd si quid deficiat, curet omnino suppleri ab eo qui differt, antequam recedat. Minimeque omnino notet nomen differentis.

Habeat præterea librum indicem authenticum perpetuum omnium piorum relictorum.

In eo describat summaris,

Nomen relinquentis.

Diem, & annum relictis.

Nomen notarii rogati.

Onera imposita.

Quantitatem legatam.

Bona obligata.

Heredes, vel successores in onere solvendi.

At ad tempus, vel in perpetuum.

Alia præterea conditiones.

Indicem notariorum antiquorum, quorum scripturæ inquirendæ sient, pro iuribus ecclesiasticis in Ciuitate, & Diocesi.

Indicem notariorum aptorum ad hanc inquisitionem.

Indicem vicorum, qui possideant decimas, & quotitulo.

De libro Beneficiorum vacantium.

HAbeat librum Beneficiorum vacantium.

In eo describat singula Beneficia vacantia, ordine plebium, & parochialium, & portarum vrbis: ac primò plebes, & canonicatus suos; deinde parochiales eius; tertio capellas; quartò alia beneficia simplicia; sicque in singulis plebibus.

Exprimanturque qualitates beneficij; an parochiale, canonicale, capellania, aut clericale.

Si parochiale; an verò titolare cum propriis vel saltem in perpetuum assignatis certis redditibus; an verò cum mercede arbitraria.

Onera cuiusque, distinguendo in Missarum, vel anniuersariorum, aut aliorum diuinorum officiorum celebratione.

Summas item redditus.

Si quæ item pensio super eo soluat, & Rursus, si in beneficio prætendatur ius patronatus.

Diem item vacationis.

Tum nomen eius, per quem vacat.

Locum item, ubi defunctus qui obtinebat.

Qualitates etiam personæ, vt si protonotarius, vel familiaris Summi Pontificis, vel alicuius Cardinalis; & alia, vnde possit esse aliquo modo affectio, vel reseruatio beneficij quouis modo.

Tum etiam qualitates beneficij, quæ idem operantur, vt si prima dignitas, si beneficium litigiosum, & alia eiusmodi.

Habeat hic liber indices singulos singulis generibus beneficiorum; vt facile reperiri possint, scilicet omnium parochiarum, & omnium clericatum vacantium, & omnium clericatum; & sic de aliis.

Quæ pertinent ad libertatem Ecclesiasticam tuendam.

HAbeat indicem grauaminum clericali.

Informationes super singulis. Iura pertinentia ad singula.

De libris, & scripturis ad provinciam pertinentibus.

HAbeat indicem Ecclesiarum cathedralium.

Pro-

Provincia iura authentica; & alia quae-
cunque spectantia, ad ecclesiarum, etiam
exemptarum, subiectionem huic Metro-
poli, aliamve recognitionem, saltem
quod ad Concilia Prouincialia: vt est ele-
ctio vigore Concilii: Quorum exem-
pla ponantur in libro authentico: cum
filiis opportunis.

Alia iura quaecumq; pertinentia ad Me-
tropolitanam iurisdictionem, collecta
in libro vt supra.

Instrumenta authentica, si quae sint, in
his recondantur tutius, vel index sit in
serinio communi prouinciae.

Copiz singulorum Prouincialium Con-
ciliorum, & antiquorum Regestum, li-
cerarum particularium distincte per
singulas Ecclesias.

Collecta literarum ab Archiepiscopo
eodem ordine distincta.

Acta; vt filiae visitationis locorum Pro-
uinciae; distincta per singulas Ecclesias.

Liber memorialis rerum grauiorum, ad
loca Ecclesiae suae, vel eius bona, vel ad
mores populi & cleri pertinentium, or-
dine ecclesiarum cathedralium,

Distinctio etiam Diocesis a Ciuitate,
& plebibus, & Parochiis, si potest.

Processus quicunq; facti in ipsa Prouincia.

De libris ad Cancellariam ipsam sigil-
latam pertinentibus.

Habeat libros ad Cancellariam ip-
sam spectantes, vt supra.

Librum iurium Cancellariae; in quo haec
sint extensa.

Erectio officii Cancellariae.

Vniones, si quae factae.

Statuta, constitutiones, & reforma-
tiones Cancellariae.

Prouisio, seu deputatio Cancellarii pro
tempore.

Indicem distinctum scripturarum ibi
asseruatarum, quarum emolumenta tran-
seunt ad successores.

Indicem Notariorum, aliorumve, qui
habent scripturas Notariorum Archi-
episcopaliū anti quorum.

Item eorum, qui facultatem habent eden-
di illas authenticas.

Tabellam taxae Notariorum Cancellariae,
& aliorum officialium.

Statuta Collegii Procuratorum.

Indicem librorum, & filiarum, quae
Cancellarius ex ratione officii sui con-
ficere & habere debet.

Decreta & ordinationes eorundem.

Indicem Notariorum substitutorum
Cancellariae.

Indicem scriptorum Cancellariae, & re-
liquorum omnium officialium.

Indicem Procuratorum Collegii fori
Archiepiscopalis.

Item Procuratorum aliorum, qui iura-
mento praestito aliquando procurant
in foro ecclesiastico.

Notariorum Apostolicorum qui crea-
ti sunt, & qui creantur in dies.

Indicem praeterea Praefectarum, Con-
gregationum, & officiorum variorum,
tam ecclesiasticorum, quam laicalium,
quae quouis modo spectant ad regimen
huius Ecclesiae, & disciplinam omnem
cleri & populi.

Indicem quoque singulorum Deputato-
rum, in singulis praefecturis, congrega-
tionibus, & officiis praedictis, siue eccle-
siasticis siue laicalibus.

Habeat alium librum authenticum pu-
blicationum, & relationum, de publi-
cationibus quae in dies fiunt, de literis
Pontificiis, decretis, Concilii edictis,
& eiusmodi; cum indice ordine mate-
riarum, tum etiam filia ipsarum rela-
tionum, & literarum.

Indicem anuum ad formam Calendarij;
in quo quasi memoriali redigat om-
nia, quaecumque populo per annum pro-
mulganda sunt; siue in cathedrali, siue
ad valvas aedium Archiepiscopaliū
solum, siue in vniuersis Parochiis, vel
Ecclesiis, ac etiam regularibus, vt puta:

Edicta de reuelandis haereticis, bullae
pontificiae, quibus praescriptum est pu-
blicari quotannis decreta plura, Triden-
tina, prouincialia, & diocesana.

Indicem similem ordine Calendarij,
in quo descripta sint, quaecumque ab Ar-
chiepiscopo, Vicario generali, Visitato-
ribus, Vicariis, Parochis, alijsve huius
ecclesiae ministris, statis diebus vel tem-
poribus per annum, praeter publicatio-
nes praedictas, praestanda sunt.

Arque ideo curae Cancellarij sit, in tem-
pore suggerendi iis ad quos spectat; vt
putat.

puta, examina ordinandorum, calculi locorum piorum, congregationes cleri urbani, & Vicariorum foraneorum, visitationes variae, missiones praedicatorum, & alia multa.

Habeat librum authenticum cum indice alphabetico ordine materiarum, in quo redigat omnes stylos curiae olim probatos, & qui deinceps probabuntur, auctoritate Archiepiscopi.

Habeat item tabellam, quae a nobis stabilietur, perpetuo affixam publice: in qua descripta sint festa tam mobilia, quam immobilia, in quibus ius non redditur; nec non feria, ut puta messium, vindemiarum, & aliarum.

De scripturis ad cancellariam deinceps suo tempore colligendis.

Archiepiscopus, Vicarius generalis, & alii visitatores, & Praefecti quicumque, si quae eorum notitiae venerint, quorum causa quam primum aliquid praestandum sit curae Cancellarii, ut in vacatione beneficiorum, & huiusmodi; statim cancellariae denuncient.

Omnes vero haec ad eos ratione eorum officii undecunque scriptae, in filicia feriatim reductae vnoquoque mense ad Archivium transmittantur servandae.

Literarum etiam, quas ad quoscunque ratione officii sui intra vel extra dioecesim scripserint, exemplum, siue regestum conficiatur, quod deinde in Archivio cancellariae in fine cuiusque mensis asseruandum tradatur Cancellario.

In filiciis, & registris literarum hanc rationem adhibeat; ut distinguantur per menses.

Ut simul coniunctae sint, quae Archiepiscopi, & quae Vicariorum sunt, visitationesve.

Registra vero ipsa literarum Archiepiscopi, ac aliorum ministrorum, ac rursus literas ad ipsos scriptas, ordine mensium simul collectas, distinctas tamen aliquo intermedio, quo dignoscatur, quae cuiusque, vel Archiepiscopi, vel Vicarii sint, seruet perpetuo in Archivio.

Ut regesta, & filicia separatim ab aliis sint, literarum ad sanctam inquisitionem pertinentium.

Ut item literarum ad varia loca provinciae pertinentium.

Ut item literarum, ad iurisdictionem Archiepiscopalem, aut Ecclesiarum pertinentium.

Ut item literarum, ad iurisdictionem temporalem vallis Soldae pertinentium.

Ut item literarum ad monialium mores pertinentium.

Ut item literarum ad regularium virorum mores spectantium.

Ut item literarum generalium, siue ad Vicarios foraneos, siue ad Parochos, siue ad Iudices parochiarum, siue ad Praefectos, aut visitatores, siue ad Episcopos etiam Provinciae, aut status Mediolani.

Si quae informationes, aliae scriptae alius moneant, praesertim in rebus grauioribus, regesta literarum, aut filicia literarum aliunde perceptarum, aut rursus ad alios ab Archiepiscopo eiusve ministris ratione officii sui transmissarum; illae ad sua loca in Archivium redigantur; inscripta breui summula materiae quam continent, tum de datae literarum, quibus ea scripta coniuncta erant; & nomine etiam illius, a quo datae illae literae; & ad quem datum super literis ipsis exterius, vel si regesta sint, in margine, fiat mentio; quod loco Archivii, quoque die ea recondita sint.

Cancellarii cura sit, ut processus omnes foranei, qui in dies ad cancellariam transferuntur, ijs substitutis, qui similitum causarum expeditio incumbunt, consignentur, ac Vicario, & promotori fiscali notificentur.

Omnia memorialia, scripturaeve cuiusvis generis tam ab Archiepiscopo, quam a Vicario generali, & visitatoribus generalibus, quae aliis consignandae sunt, dentur cancellario distribuenda; notent tamen prius in illis vno verbo, quod super iis ab eo praestari debeat, ad quem mittuntur.

Alii vero Vicarii exceptis Foraneis, etiam monialium, & praefecti vel visitatores, & huiusmodi ministri, si quae memorialia, scripturaeve illis dantur, quae ratione materiae vel alia causa alteri dari debeant, ipsum qui dat, cum ipso memoriali vel scriptura dirigant ac remittant.

mittant ad eum, ad quem spectat illa materia, causave. *3. subon. 1. 2. 1991*
 Quæ vero ad suum officium pertinent, ea tam iste, quam Archiepiscopus, & Vicarius Generalis, & Visitatores, & alii, tum auditores; tum promotores fisci, tum œconomus mensæ Archiepiscopalis, tum alii eiusmodi omnes & singuli, in quo statu reperuntur in fine cuiuslibet mensis (nisi iam processus super illis coeptus sit, aut in processum ante inchoatum relata sint) tradent Cancellario afferuanda, referuata sibi illorum vel compendio vel nota; vt si quando iterum illis vsui esse possint, vel pro perfectione negotii, vel alia de causâ, recuperare possint, quoties opus fuerit, restituenda tamen demum Cancellariæ.

Hocq; omnes, si ea sint de rebus grauioribus; vt puta, de ecclesiasticis bonis iuribus; etiam monasteriorum, locorumve aut operum piorum, aut de piis legatis relictisve, aut de moribus Cleri, aut populi; aut de aliis denique materiis, de quibus sciunt constitutos esse certos libros, filias, aut notas, vel indices in Cancellaria seruandos.

Cancellarius vero, quæ distribuenda sunt, alius statim distribuat; notetque in dies in Diario libro dictam distributionem, atque exponat in publica tabella foras in valuis ostii Cancellariæ affigenda; vt partes sciant, ad quos recurrant pro expeditione exceptis, iis quæ pertinent ad causas criminales, quæ palam exponi præiudiciali esset; tum præterea extrahat, & referat, quæ oportet suis locis in libris Cancellariæ.

Notarii substituti deinceps, cum primum initium fiet alicui causæ civili vel criminali, etiam delegata, statim significant Cancellario, vt in Indices causarum; & alibi vt oportet describat; iuris etiam significant, cum finis alicuius causæ fiet, vt isdem præstat.

Quæcunque nomine Cancellarij vel rogantur instrumenta, vel decreta interponuntur, telam iudicialiam concernentia, vel decernuntur extraiudicialiter, aut expediuntur etiam ad voluntariæ iurisdictionis actus pertinentia, vt in causis negotiisve, quæ ad bona iura vè ecclesiastica, & piorum locorum, aut conser-

uanda; aut recuperanda pertinent; aut ad legatorum piorum consecutionem, & executionem; aut ad mores cleri, vel populi; aut ad alia, de quibus supra iussum à Cancellario fieri indices, librosve, aut in certos libros referri debere: ea Notarii substituti significant Cancellario omnino eodem die, si in vrbe sunt; si foris, triduo postquam redierint, sub pena decem aureorum; & alia arbitrio Archiepiscopi; ut ab illo suis locis in varios libros Cancellariæ pro ratione materiæ ad id constitutos notari sine mora possint. Ex regestis vero literarum, ab Archiepiscopo, eiusque ministris conscriptarum, aut ad illos scriptarum; tum etiam ex memorialibus, & scripturis allatis, vnde unque vt supra; tum ex instrumentis receptis; tum ex notulis à substitutis eius dietim ei tradendis; tum si opus erit ex registris etiam expeditionum actorum voluntariæ iurisdictionis; & aliis denique omnibus scripturis ab ipso dietim confectis, seu ipsi vel tradendis vel exhibendis, quouis modo, vel nomine; extrahat Cancellarius quidquid pertinet ad libros, indicesve, quos ex his decretis consistere, & habere debet; & sigillatim describat suis locis, & in indices etiam constitutos sine mora referat.

Exempli causâ, si quid erit pertinens ad mores populi generatim, referatur in libro de disciplina populi generatim.

Si ad mores Cleri generatim, in libro de disciplina Cleri generatim.

Si ad mores cuiusque vel loci vel hominis laici sigillatim, in libris eo nomine constitutis, ordine plebium in diocesi, & parochiarum.

Si ad statum personarum alicuius Clerici, in libros status cleri suo loco proprio.

Si ad bona & iura ecclesiastica, vel piorum locorum, referatur in libris eo nomine constitutis, ordine plebium; & parochiarum; & præterea si hoc de concessione, indulgentiave, aut legato pio sit, vel fundatione capellæ; referatur etiam in libros & indices specialiter eo nomine constitutos.

Idemque seruet, si quid ad monialium, regulariumve mores vel bona pertinet; vt notatum est in regula de constituendis libris iis singulis nominibus.

Studeat verò dietim extrahere vnde-
cunque opus est, quidquid referendum
est vel summam vel extensè in libros
& indices varios, quos in Cancellaria
haberi iustum est; nè si mora interpo-
natur, res postea difficilior fiat: idque
in omnibus æque seruetur.

Memorialia etiam, & scripta quæcun-
que sibi vndeunque data, allatave, si
quid perspicuitatis, vel utilitatis maio-
ris afferre aliquando possunt negotiis,
quæ inde in libros vel indices Cancellaria
relata & descripta sunt.

Curet, quàm diligentissimè Cancellarius, adhibita etiam opera & cura Promotoris fisci, vt peracto Paschatis Resurrectionis festo, Parochi, & alij Confessarii sacerdotes vrbis, infra quinde-
cim dies exhibeant in Cancellaria libros indicesve, in quibus eorum, quorum confessiones in Paschate audierit, nomina notata sint; tum Parochi cedulas de communionem in actu ministrationsis communionis Paschatis ex forma in instructionum nostrarum super eo receptas, easque promotor es ipsi cum Parochis videant & recognoscant diligenter; & conferant nomina in libris & indicibus confessorum relata, aut etiam in libris animarum status parochie confectis descripta, cum exhibitis cedulis: & inde cura cuiusque Parochi adhibita colligant, qui inconfessi remanserint, aut sacram communionem non sumpserint in Paschate; & in libros Cancellaria referant vno loco, cum causa ob quam inconfessi sint; tum præterea ad Vicarium Generalem relata referant, vt agatur contra illos ad præscriptum Decretorum Prouincialium, & instructionum, omnibus remedijs.

In Diocesi verò Vicariorum Foraneorum cura sit, libris ac cedulis per ipsos diligenter vt supra cum Parochis recognitis & collatis inuicem, cum modo exequendi ad præscriptum contra inconfessos, & non communicatos; tum cedulas, & indices asseruare vsque ad proximam visitationem nostrorum Visitatorum, etiam generalium; tum nomen eorum ad Cancellariam infra mensem exhibere notam, ad præscriptum referendam in eisdem libris.

Cancellario curæ sit, singulis annis colligere à Parochis, & alijs, vtputa deputatis locorum piorum, indices, & denunciations legatorum piorum eo anno factorum, & alias huiusmodi denunciations certis anni temporibus fieri debitas: habeatque propterea indices singulorum, qui eas facere debent; & si qui statuto tempore non fecerint, det notam Promotoribus Fisci; vt vel agant ad poenam contra ipsos, vel saltem compellant præstare quod debent.

Libri à Parochis in Archiuum quotannis deferendi, & asseruandi.
Liber baptismorum.
Christiatorum.
Matrimoniorum.
Status animarum.
Libri etiam confecti à Magistro Cærimoniarum, deferendi sunt ad Archiuum singulis annis.

De custodia scripturarum in Cancellaria.

Inuentarium omnium & singularum scripturarum, librorum, indicumque prædictorum semel ab initio seriata conficiatur, cum interuentu Cancellarij deputandi per Archiepiscopum; cui copiam in forma authentica assignet Cancellarius; tum deinde dietim notet quæcunque in dies receperit, atque inuentario illi addat suo tempore; inuentariaque ac scripta, & diarium librum de quo infra, recognoscenda Archiepiscopo exhibeat, quoties iusserit.

Literæ Apostolicæ originales de facultatibus & priuilegijs huius Ecclesie, vel Archiepiscoporum; & de foundationibus, ordinationibus, & translationibus perpetuis magni momenti; & de alijs grauioribus materijs; primò exemplate in libro in forma authentica, tum etiam extracta copia in folijs separatis, non modò ipsa originalia, sed etiam liber authenticus, in quo exemplata sunt, recondantur in Archiuo Cancellariae locotutori sub tribus clauibus; quarum altera sit penes Archiepiscopum, altera penes Cancellarium, tertia penes notarium mensæ Archiepiscopalis: nec vnquam originalia extrahantur, sine causa graui Archiepiscopi ipsius iudicio.

Folia

Folia verò in quibus copia est, sint penes Cancellarium sub clauis, pro vsu quotidiano vt opus erit.

Similiter sub eisdem tribus clauibus seruentur acta & decreta Cõciliorum Pro- uincialium cum subscriptione Episcoporum, & acta Diocæs. tum decreta, constitutiones, reformationes, & fori Archiepiscopalis taxæ, & alia eiusmodi descripta in forma authentica, & etiam processus grauiores in causis iurisdictionis ecclesiasticæ: neque vnquam extrahantur, nisi vt supra.

Sic etiam sub tribus clauibus seruentur processus causarũ Sanctæ Inquisitionis. Harum clauium tertia, non æconomus, sed Vicario Criminali curæ erit.

Denique sub tribus clauibus seruentur omnia ad pœnitentiariam pertinentia; sed tertia clauis non penes Vicarium, aut æconomum, sed penes pœnitentiarium seruetur.

Instrumenta alia, & scripturæ authentica, & breuia Apostolica, fundationes capellarum, & alia eiusmodi, nunquam extrahantur ab Archiuio; sed eorum copia vel exempla habeantur tradenda cum opus fuerit: sed tamen si quando Archiepiscopo, vel Vicario Generali, aliue Vicario, vel alicui ex visitatoribus, Præfatisve, vel huiusmodi Iudicibus opus fuerit inspectione originalis, ipsemet Cancellarius, vel vnus ex eius substitutis illud deferat ac exhibeat inspectiudum: idq; reportet in Archiuum. Processus Monialium, & virorum Regularium, sub duabus clauibus seruentur: quarum vna seruetur penes Cancellarium, altera verò penes Vicarium Monialium: & si virorum Regularium sit, penes Archiepiscopum.

Reliqua scripta Archiuio non authentica, vt informationes, & copiarum instrumentorum, vel alia, tradi possunt aliquando Vicariis, & Visitatoribus, ac aliis huiusmodi, cum opus erit: hac tamen ratione seruata; vt si quando opus erit visitatori actis visitationis, Cancellarius det illi primam copiam, scilicet in foliis scriptam, recepta a præfato Visitatore cedula restituenta, cum primam illi restituerit scripturas.

Consignet verò per inuentarium dili-

genter singulas scripturas, quæ coniectæ erunt illis actis.

Regeſta, & filiciæ literarum custodiantur sub vna clauis.

Habeat quæq; porta Ciuitatis, & plebs Diocæs. Scrimniũ, & præterea sacculum; in quo reponantur scripta, & iura ecclesiastica in fasciculis colligata, notataque per numerum.

Scrimnium integrum literarum & registorum Vicariorum, Visitatorum, aliorumve.

Recondantur in alio Scrimnio oēs actuum libri (vtputa professionem fidei, consecrationum, translationum reliquiarum) tripliciter distincti, scilicet, Primò qui pertinent ad Ecclesias, & iura Ecclesiarum, & piorum locorum: Secundò, qui pertinent ad mores cleri: Tertio, qui pertinent ad mores populi.

Parochorum libri, quos exhibent, veluti Matrimoniorum, Baptizatorum, &c. ponantur sub suis Parochiis.

Libri authentici qui passim præ manibus sunt habendi, in Cancellaria ponantur, quò commodius habeantur; seruata tamè semper quò magis poterit, rerum, personarum, & locorum distinctione.

Indices verò non authentici, in alio armario distincti tripliciter quantum potest, vt supra.

Scrimniũ benè tutum in loco remotiori, pro processibus, & rebus ad Sanctum Inquisitionis officium pertinentibus. Armarium distinctum pro Regularibus viris, & Monialibus.

Item de rebus Prouinciæ seruetur.

Armaria distincta plura de rebus communibus in materijs vniuersalibus.

Hæc verò distinctis armariis seruanda sunt, vt in vario genere sunt. Nam alia sunt ad reformationem pertinentia: & hæc, vel vniuersalia, vt Bullæ Apostolicæ ad totum orbem Christianum pertinentes, vel ad vsum vrbs Romæ tantum, vt reformatio pœnitentiæ, & eiusmodi &c. vel aliarum variarum ciuitatum, quæ exemplo seruire possunt huic ecclesiæ, vt varia concilia extra Prouincialia vel Diocæsana, edicta etiam Episcopalia: vel denique huius ciuitatis, vt Instructiones Visitatorum, Constitutiones, & reformationes huius Ecclesiæ.

matéria Decretorum, Constitutiones,
& libri ad id pertinentes.

Concilia varia.

Ordinationes variæ datæ Clero.

Tabellæ ad disciplinam Cleri pertinen-
tes.

Quæ pertinent ad librum ritualem, vel
ad cœremonialem Missæ.

Tabellæ Punctatorû, & alia huiusmodi.

Generales ordinationes ad populum
pertinentes, quales sunt.

Institutiones, ordinationes.

Regulæ Corporis Christi.

Charitatis.

Sanctæ Annæ.

Item aliæ societates laicorum vniuer-
sales.

Priuilegia illis concessa.

Banna etiam Gubernatoris, & magistra-
tum laicorum, ad mores aliquo modo
pertinentia.

Alia verò sunt distinctè seruanda, Com-
munia quidem, sed non ad reformatio-
nem spectantia; vt edicta Ecclesiastica
vel laicalia, de abundantia bladorum, de
aquis deducendis, de peste cauenda, &c.
Sic alia scrinia pro recondendis aliis
variis scripturis communibus.

De editione scripturarum, & earum
taxis.

Cancellarius animaduertat, ut in sin-
gulis expeditionibus alicui traden-
dis sic procedatur, vt coniungantur quæ
oportet, pro ratione illius expeditionis
vel consequendæ, vel in vsum adhiben-
dæ: exempli causa, ne tradat literas pro-
uisionis beneficii Curati ante emissam
ab illo professionem fidei, & iuramen-
tum debitum, ex præscripto literarum
Apostolicarum, & Concilij Tridentini,
& Prouincialium: sic de professione fi-
dei seruetur in traditione facultatis con-
cionandi, vel profitendi, aut quouis mo-
do docendi: sic concionatoribus, & con-
fessariis regularibus tradat instructio-
nes nostras de ratione seruanda in mu-
nere illo præstando; tum sigillatim in
loco illo pro ratione suæ indigentia, vt
Archiepiscopus iusserit: sic de aliis.
Notetq; cui traditæ instructiones sunt.
Si quando autem ob inopiam indigen-
tiam ve loci, ac necessitatem illius inco-

larum, admittatur aliquis ad concionas
habendas, aut confessiones audiendas,
aut curam animarum gerendam; alio-
quin non ferendus ob imperitiam, alia-
ve ob causam: tunc ne expediat literas
patentes, vnde alibi censetur ad ea mu-
nera probatus; sed det literas Archiepi-
scopales clausas ad Vicarium foraneum,
aut Visitatorem præfectum ve illius re-
gionis, aut ad Parochum, quibus liceat
illos eo solùm certo loco, certoque tem-
poris breui spatio præscripto, pro ra-
tione necessitatis loci in illis muneribus
versari; neque tamen approbatio-
nem ostentare, vt examinis iudicij alio
tempore in nostra vel alia Diocesi hoc
comprobationis testimonio effugiat, vt
aliquando contingit.

Habeat librum Diarium; in quo descri-
bentur dietim scripta omnia quæ con-
tulerit dari extra Archiuum: cum au-
tem restituatur Cancellario, statim par-
tita vnaquæque scripturarum restitu-
tarum deletur.

Cancellarii notarii tam ciuiliū quàm
criminalium causarum, acta, instrumen-
ta, processusve originales Cancellarij re-
cepti, atque fabricati, per se aut alios, ex
quauis causa, etiam videndi tantum, nun-
quam exhibeant nisi ad eorum ban-
cum, vel in loco Archiuum, & Cancellaria;
idque sine aliqua mercede faciant:
aliò verò transferre, etiam per nuncios
quantumuis sibi fidos nò audeant, etiam
si partium consensus adesset: qui secus
fecerit, arbitrio Archiepiscopi grauitè
puniatur, & parti etiam læsæ pro suo in-
teresse satisfaciatur.

Caueant Cancellarius, & Notarii sub-
stituti criminales, nè alicui tradant co-
piam alicuius processus, sententiæ, de-
positionum testium, seu alterius scriptu-
ræ, sine licentia Vicarij Criminalis aut
Generalis sibi in scriptis danda; sub pœ-
na priuationis officij, ac aliis arbitrio
Reuerendissimi Archiepiscopi impo-
nendis.

Si quâdo ab Archiepiscopo, Vicario Ge-
nerali, Præfecto vel Visitatore, vel à Fi-
scali, vel alio eiusmodi Ministro signi-
ficandum erit, vt nihil transeat in ali-
qua materia, seu expeditione; Cancel-
lario curæ sit, tum cauere, tum significa-
re

re & Vicariis & Notariis substitutis, & aliis vt opus erit.

Notarius substitutus, pecunias quas occasione processus, & totius causæ, cuius ipse actuarius est, receperit, in dies in processum referat, ac in fine illius, totum id quod receperit, scribat.

Si Vicarius causæ, gratis expediri in toto vel in parte mandauerit, gratis expediantur; idque totum eius conscientia ac arbitrio relinquatur.

Ne Notarii, seu alii quibus in Archiuo inueniendi scripturas, etiam antiquas, onus iniunctum erit; aliquid mercedis seu muneris titulo, etiam à sponte dantibus accipiant.

Si tamen aliquando ob scripturarum antiquarum qualitatem, seu alia quavis de causa, aliquid solui pro labore, iustitia & rationi consonum erit; id tantum quod Vicarius Generalis iudicauerit, persoluantur.

Ne rursus, etiam ad formam horum decretorum eorum quisquam accipiat aliquid; sed omnes pecuniæ quacunque de causa debite pro expeditionibus leuioribus; vtputa comparitionum, relaxorum, & huiusmodi modici momenti, habeat quisque Notarius capsulam immobiliter annexam banco suo, in quam reponat taxam præfinitam, illamque in dies in libello, quem omnes substituti habeant, referre teneatur, habita mentione causæ in omnibus partibus, & singulis diebus pecunias prædictas, vna cum partitarum libello consignet Depositario, qui in capsula reponat.

Ex quibus soluantur illa merces, quam pro ratione laboris & scripture, eisdem ex præscripto in altera tabella cõficienda iussu nostro, de distributionibus inter Cancellarium & singulos eius substitutos Notarios & scriptores, & alia Cancellariæ onera partienda, aut certum stipendium in earum locum vel supplementum per nos decernendum, quousque experimento facto per aliquod tempus, firmiter statuatur per nos, tabella earum partitionum.

Pro grauioribus vero rebus, scilicet, quibus manum apponit ipse Cancellarius, ac editionibus processuum sententiæ & huiusmodi, in ijs remittat partem ad capsam depositariæ Generalis Cancellariæ; cuius curæ erit exigere totam constitutam taxam, seu portionem illam, quæ tunc ad bonum computum soluetur in ipsa capsula depositariæ generalis, ac in libro magistro rationum iudicis referendam; vltra quod de ea portione soluta in margine ac sine processus mentio facta sit.

Cuius capsulæ clauis sint tres; & ita partita, vt altera sit penes præfectum executionis reformationum tribunalis; altera penes Cancellarium; altera vero penes Notarium illum substitutum, qui taxarum solutionibus Præfectus sit.

In fine vero mensis capsula illa generalis depositarii aperiatur, his vocatis ac presentibus, qui ipsorum clauis retinent; & pecuniis numeratis, computisque factis omnium rationum ac partitarum, quæ in cuiuslibet substitutorum libello ac depositarii descriptæ reperiuntur, pecuniæ sic conseruatae (deductis prius alijs impensis Cancellariæ nomine faciendis) inter Cancellarium, substitutos Notarios, & scriptores ad rationem constitutorum illis singulis emolumentorum diuidantur: & quidquid deesse contigerit ad integram solutionem dictorum emolumentorum prædictis ministris, & alijs impensis, totum suppleat mensa Archiepiscopalis.

Taxæ fori Archiepiscopalis, omnes editioni dentur, ac deinceps in loco Cancellariæ publico, in quo ab omnibus videri & legi possint, continuè appendæ retineantur.

Quæcunque expeditiones, aliæ taxatae sunt, nihilominus quandoque Archiepiscopus ex causa sibi bene visa iusserit gratis expediri, gratis dentur ad eius præscriptum.

FINIS INSTRVCTIO.
Cancellaria.